

PŘÍLOHA

Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání

OTEVŘENÁ BUDOUCNOST

upravující vzdělávání žáků s LMP

Obsah

1.	Charakteristika základního vzdělávání.....	
2.	Cíle vzdělávání.....	
3.	Klíčové kompetence.....	
4.	Vzdělávací oblasti.....	
5.1.	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE.....	
5.1.1.	Charakteristika vzdělávací oblasti.....	
5.1.2.	Charakteristika vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura.....	
5.1.3.	Český jazyk – vzdělávací obsah vyučovacího předmětu.....	
5.1.4.	CIZÍ JAZYK.....	
5.1.5.	Anglický jazyk – vzdělávací obsah vyučovacího předmětu.....	
6.2.	MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE.....	
6.2.1.	Charakteristika vzdělávací oblasti.....	
6.2.2.	Charakteristika vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace.....	
6.2.3.	Matematika – vzdělávací obsah vyučovacího předmětu.....	
6.3.	INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE.....	
6.3.1.	Charakteristika vzdělávací oblasti.....	
6.3.2.	Informatika – vzdělávací obsah vyučovacího předmětu.....	
6.4.	ČLOVĚK A JEHO SVĚT.....	
6.4.1.	Charakteristika vzdělávací oblasti.....	
6.4.2.	Prvouka – vzdělávací obsah vyučovacího předmětu.....	
6.4.3.	Přírodověda – vzdělávací obsah vyučovacího předmětu.....	
6.4.4.	Vlastivěda – vzdělávací obsah vyučovacího předmětu.....	
6.5.	ČLOVĚK A SPOLEČNOST.....	
6.5.1.	Charakteristika vzdělávací oblasti.....	
6.5.2.	Dějepis – vzdělávací obsah vyučovacího předmětu.....	
6.5.3.	Charakteristika vzdělávací oblasti – Výchova k občanství.....	
6.5.4.	Občanská výchova – vzdělávací obsah vyučovacího předmětu....	
6.6.	ČLOVĚK A PŘÍRODA.....	
6.6.1.	Charakteristika vzdělávací oblasti.....	
6.6.2.	Fyzika – vzdělávací obsah vyučovacího předmětu.....	
6.6.3.	Chemie – vzdělávací obsah vyučovacího předmětu.....	
6.6.4.	Přírodopis – vzdělávací obsah vyučovacího předmětu.....	
6.6.5.	Zeměpis – vzdělávací obsah vyučovacího předmětu.....	
6.7.	UMĚNÍ A KULTURA.....	
6.7.1.	Charakteristika vzdělávací oblasti.....	
6.7.2.	Hudební výchova – vzdělávací obsah vyučovacího předmětu.....	
6.7.3.	Výtvarná výchova – vzdělávací obsah vyučovacího předmětu.....	
6.8.	ČLOVĚK A ZDRAVÍ.....	
6.8.1.	Charakteristika vzdělávací oblasti.....	
6.8.2.	Výchova ke zdraví – vzdělávací obsah vyučovacího předmětu.....	
6.8.3.	Tělesná výchova – vzdělávací obsah vyučovacího předmětu.....	
6.9.	ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE.....	
6.9.1.	Charakteristika vzdělávací oblasti.....	
6.9.2.	Pracovní činnosti – vzdělávací obsah vyučovacího předmětu.....	

1. Charakteristika základního vzdělávání

Žáci, kteří nemohou z důvodů snížené úrovně rozumových schopností zvládat požadavky, které jsou obsažené v ŠVP ZV, se vzdělávají podle této přílohy.

Vzdělávání je zajišťováno v běžných třídách základní školy a to s využitím podpory asistenta pedagoga a speciálních učebnic, určených pro žáky s minimální doporučenou úrovní očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření.

Vzdělávání těchto žáků probíhá v souladu s požadavky školského zákona a vyhlášky č. 270/2017 Sb., kterou se mění vyhláška č. 27/2016 Sb. , o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných.

2. Cíle vzdělávání

Ve vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením je žádoucí a možné naplňovat stejné cíle, které jsou uvedeny v ŠVP ZV, ale za podmínek, kdy jsou uplatňovány přístupy, metody a formy, odpovídající vývojovým a osobnostním zvláštnostem žáků.

3. Klíčové kompetence

Cílem a smyslem vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením je vybavit je souborem takových klíčových kompetencí a na takové úrovni, která je pro ně dosažitelná a umožní jim vzdělávat se a jednat odpovídajícím způsobem v různých situacích.

4 Vzdělávací oblasti

Vzdělávací obsah základního vzdělávání žáků s LMP je, ve shodě s RVP ZV, rozdělen do devíti **vzdělávacích oblastí**. Jednotlivé vzdělávací oblasti jsou tvořeny jedním vzdělávacím oborem nebo více obsahově blízkými vzdělávacími obory:

Jazyk a jazyková komunikace

Matematika a její aplikace

Informační a komunikační technologie

Člověk a jeho svět

Člověk a společnost

Člověk a příroda

Umění a kultura

Člověk a zdraví

Člověk a svět práce

Jednotlivé vzdělávací oblasti jsou v úvodu vymezeny **Charakteristikou vzdělávací oblasti**, která vyjadřuje postavení a význam vzdělávací oblasti v základním vzdělávání a charakterizuje vzdělávací obsah jednotlivých vzdělávacích oborů dané vzdělávací oblasti. Dále je v této části naznačena návaznost mezi vzdělávacím obsahem 1. stupně a 2. stupně základního vzdělávání.

Na charakteristiku navazuje **Cílové zaměření vzdělávací oblasti**. Tato část vymezuje, k čemu je žák prostřednictvím vzdělávacího procesu veden, aby postupně dosahoval klíčových kompetencí.

Praktické propojení vzdělávacího obsahu s klíčovými kompetencemi je dáno tím, že si škola na základě cílového zaměření vzdělávací oblasti stanovuje ve ŠVP vzdělávací strategii vyučovacích předmětů (vymezuje vzdělávací příležitosti, konkrétní učivo a činnosti jako prostředky vedoucí ke snaze o dosažení očekávaných výstupů).

Jednotlivé vzdělávací oblasti jsou koncipovány tak, aby respektovaly sníženou úroveň rozumových schopností žáků a svými konkrétními cíli a vzdělávacím obsahem podporovaly především poznávací a komunikační schopnosti, zájmy a potřeby žáků a rozvíjely tak jejich osobnost.

Vzdělávací obsah vzdělávacích oborů je přizpůsoben schopnostem a možnostem žáků a tvoří očekávané výstupy a učivo na 1. a 2. stupni základního vzdělávání. První stupeň je členěn na 1. období a 2. období .

Očekávané výstupy mají činnostní povahu, jsou prakticky zaměřené a využitelné v běžném životě. Vymezují předpokládanou způsobilost využívat osvojené učivo k získávání klíčových kompetencí. Na rozdíl od RVP ZV jsou formulovány odlišně, neboť není možné předem předvídat ani definovat, co je žák s lehkým mentálním postižením schopen v určitém věku zvládnout tak, aby daný výstup byl ověřitelný. **Proto mají minimální očekávané výstupy podmínečnou formulací a vyjadřují záměr pedagogického působení.**

Učivo je v rozsahu, který odpovídá snížené rozumové kapacitě žáků. Je strukturováno do jednotlivých tematických okruhů (témat, činností) a je chápáno jako prostředek k dosažení očekávaných výstupů. Mezipředmětové dovednosti nejsou vázány na konkrétní předměty, ale prolínají se celým vzdělávacím procesem.

5.1. JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

5.1.1. Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Jazyk a jazyková komunikace** má stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Rozvíjí u žáků osvojení a správné používání ústní i písemné podoby spisovného jazyka. Žáci se učí vnímat různá sdělení, rozumět jim a reprodukovat je. Jazykový rozvoj žáků s lehkým mentálním postižením probíhá paralelně s rozumovým a emocionálním zráním.

Vzdělávací oblast zahrnuje učivo zaměřené na rozvoj smyslového a citového vnímání, vyjadřovacích schopností, čtení s porozuměním, práce s literárním textem, psaní a základy jednoduché konverzace v cizím jazyce.

Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace se realizuje ve vzdělávacích oborech **Český jazyk a literatura** a **Cizí jazyk**.

5.1.2. Charakteristika vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura

Obsah vzdělávacího oboru **Český jazyk a literatura** je rozdělen do tří specifických složek: Komunikační a slohová výchova, Jazyková výchova Literární výchova. Ve výuce se vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

Komunikační a slohová výchova vede žáky k rozvíjení slovní zásoby, řečových schopností a komunikačních dovedností, k vnímání a chápání různých jazykových sdělení. Hlavním úkolem je naučit žáky správně a srozumitelně se vyjadřovat, osvojit si správnou techniku psaní, napsat krátká sdělení a číst s porozuměním. Na prvním stupni má složka komunikační a slohové výchovy samostatnou část Psaní.

Jazyková výchova se zaměřuje na osvojení a užívání mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě. Je nástrojem funkčního dorozumívání žáků.

Literární výchova se zaměřuje na postupné vytváření základních čtenářských dovedností a návyků a na odpovídající reprodukci přečteného. Prostřednictvím četby se žáci seznamují se základními literárními formami a učí se rozlišovat představy od skutečnosti.

Strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

- výklad
- samostatná práce
- vyhledávání
- skupinová práce
- sebehodnocení

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení řečových schopností, myšlení, emocionálního a estetického vnímání

-
- srozumitelnému vyjadřování se ústní i písemnou formou spisovného jazyka
 - dorozumívání v běžných komunikačních situacích, ke sdělování názorů
 - rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku
 - osvojení a rozvíjení správné techniky čtení a psaní, vytváření čtenářských dovedností a čtení s porozuměním
 - získávání základních literárních poznatků důležitých pro pochopení čteného textu
 - zvládnutí orientace v textech různého zaměření
 - k individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla a zájmu o literaturu
 - získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu v běžných situacích

- zvládá zákl. hygienické návyky spojené se psaním a dodržuje čitelnost psaného projevu
 - píše písmena a číslice - dodržuje správné tvary písmen
 - spojuje písmena i slabiky
 - dodržuje správné pořadí písmen a úplnost slov
-
- pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a básničky
-
- dokáže se koncentrovat na poslech pohádek a krátkých příběhů
-
- zvládne reprodukovat krátký text podle otázek a ilustrací
-
- pozná a pojmenuje rozpočítadlo, hádanku, říkanku, báseň, pohádku a knihu

- rozvíjení psychomotorických schopností, jemné motoriky a pohybové koordinace
- psaní písmen, slabik, slov, vět a číslic i podle nápovědy
- opis psacího písma
- zákl. hygienické návyky při psaní
- automat. psacího pohybu, plynulé psaní slov

Formy společenského styku

- pozdrav, poděkování, prosba, omluva

Přednes

- říkanky a krátké básničky

Poslech

- poslech předčítaného textu

Reprodukce a dramatizace

- reprodukce a dramatizace podle dané osnovy

Základní literární pojmy

- rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, kniha

Vyučovací oblast: *Jazyk a jazyková komunikace*

Vyučovací předmět: *Český jazyk*

Ročník: 2.

Výstup - Žák dle svých schopností:

- zná všechna písmena malé a velké abecedy
- tvoří slabiky, slova, věty
- rozlišuje dlouhé a krátké samohlásky
- rozlišuje zrakem podobu věty
- píše velká písmena na začátku věty

- dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelně dýchá

- čte s porozuměním jednoduché texty

- rozumí pokynům přiměřené složitosti

Učivo

Zvuková stránka jazyka

- sluchové rozlišení hlásek, správná výslovnost všech známých hlásek
- modulace souvislé řeči
(tempo, intonace, přízvuk)

Věta

- tvoření vět

Nauka o slově

- slova stejného a opačného významu
- členění slova na hlásky a slabiky

Mluvený projev

- základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost, slov. přízvuk, intonace, rytmizace)
- edukace a reedukace řeči
- rozvoj fonemického sluchu
- zákl. komunikační pravidla

Čtení

- diferenciační cvičení pro rozvoj zrak. a sluch. vnímání
- čtení slabik, slov, jednoduchých vět
- analyticko-syntetické činnosti
- vyvozování hlásek a písmen
- orientace v textu

Naslouchání

- koncentrační cvičení

Psaní

- zvládá zákl. hygienické návyky spojené se psáním a dodržuje čitelnost psaného projevu
 - píše písmena a číslice - dodržuje správné tvary písmen
 - spojuje písmena i slabiky
 - dodržuje správné pořadí písmen a úplnost slov
-
- pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a básničky
 - dokáže se koncentrovat na poslech pohádek a krátkých příběhů
-
- zvládne reprodukovat krátký text podle otázek a ilustrací
 - pozná a pojmenuje rozpočítadlo, hádanku, říkanku, báseň, pohádku a knihu

- rozvíjení psychomotorických schopností, jemné motoriky a pohybové koordinace
- psaní písmen, slabik, slov, vět a číslic i podle nápovědy
- opis psacího písma a přepis jednoduchého tištěného textu
- základní hygienické návyky při psaní
- automat. psacího pohybu, plynulé psaní slov

Formy společenského styku

- pozdrav, poděkování, prosba
- omluva
- vzkaz

Přednes

- říkanky a krátké básničky

Poslech

- poslech předčítaného textu

Reprodukce a dramatizace

- reprodukce, dramatizace podle dané osnovy

Základní literární pojmy

- rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, kniha

Vyučovací oblast: *Jazyk a jazyková komunikace*

Vyučovací předmět: *Český jazyk*

Ročník: 3.

Výstup - Žák dle svých schopností:

- zná všechna písmena malé a velké abecedy
- tvoří slabiky, slova, věty
- rozpozná samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky
- rozliší věty
- píše velká písmena na začátku věty

- rozlišuje slova, slabiky a hlásky

- dělí slovo na slabiky a ve slabice určí samohlásku a souhlásky

- dbá na správnou výslovnost, tempo řeči, pravidelně dýchá

Učivo

Zvuková stránka jazyka

- sluchové rozlišení hlásek, správná výslovnost všech známých hlásek
- modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk)
- výslovnost skupin
- dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě

Věta

- tvoření vět

Nauka o slově

- čtení a výslovnost slov se skupinami
- dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě
- slova stejného
- a opačného významu
- členění slova na hlásky a slabiky

Hláskosloví

samohlásky, souhlásky

Mluvený projev

- základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost, slov. přízvuk, intonace, rytmizace)
- edukace a reedukace řeči
- rozvoj fonemického sluchu
- základní komunikační pravidla
- mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)

Čtení

- čte s porozuměním přiměřené texty
- rozumí pokynům přiměřené složitosti
- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním a dodržuje čitelnost psaného projevu
- převádí slova z mluvené do psané podoby
- dodržuje správné pořadí písmen a úplnost slov
- pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky, básničky
- dokáže se koncentrovat na poslech pohádek, krátkých příběhů
- zvládne reprodukovat krátký text podle otázek a ilustrací
- pozná a pojmenuje rozpočítadlo, hádanku, říkanku, báseň, pohádku a knihu

- diferenciační cvičení pro rozvoj zrakového a sluchového vnímání
- čtení vět a přiměřených textů
- analyticko-syntetické činnosti
- tiché čtení
- orientace v textu

Naslouchání

- koncentrační cvičení

Psaní

- rozvíjení psychomotorických schopností, jemné motoriky a pohybové koordinace
- psaní slov a vět i podle nápovědy
- opis psacího písma, přepis přiměřeného tištěného textu
- zákl. hygienické návyky při psaní

Formy společenského styku

- pozdrav, poděkování, prosba
- omluva
- vzkaz, blahopřání

Přednes

- říkanky a krátké básničky

Poslech

- poslech předčítaného textu

Reprodukce a dramtizace

- reprodukce a dramtizace podle dané osnovy

Základní literární pojmy

rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, kniha

pravopis tvrdých a měkkých slabik

- tvoří otázky a odpovídá na ně
- opisuje a přepisuje jednoduché texty
- napíše správně, přehledně jednoduchá sdělení
- dbá na úpravný, čitelný písemný projev, dodržuje vzdálenost mezer mezi slovy
- čte krátké texty s porozuměním a dokáže je reprodukovat podle jednoduché osnovy
- rozlišuje prózu a verše
- rozlišuje pohádkové prostředí od reálného

- sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin

Mluvený projev

- tvoření jednoduchých vět

Formy společenského styku

- pozdrav, poděkování, prosba, omluva

Psaní

- opis psacího písma, přepis jednoduchého tištěného textu
- úprava – nadpis, okraje
- rozvíjení psychomotorických schopností, jemné motoriky a pohybové koordinace,
- psaní písmen, slabik slov, vět, číslic podle nápovědy,
- vzdálenost mezi písmeny a slovy

Čtení

- analyticko-syntetické činnosti, vyvozování hlásek a písmen,
- diferenciační cvičení pro rozvoj zrakového a sluchového vnímání,
- čtení obrázků, slabik, slov,
- jednoduchých vět

Porozumění textu

Reprodukce podle dané osnovy

Přednes

- říkanky a krátké básničky

Poslech

- předčítaného textu
- prostředí reálné a pohádkové

Základní literární pojmy

- rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, kniha, čtenář
- divadelní představení, herec

Vzdělávací oblast: *Jazyk a jazyková komunikace*

Vyučovací předmět: *Český jazyk*

Ročník: 5.

- zvládá učivo z předešlých ročníků
- správně vyslovuje a píše slova se skupinami dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě
- správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky
- řadí slova podle abecedy
- rozlišuje obojetné souhlásky
- pozná podstatná jména, slovesa
- vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích
- má vytvořenou odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování

Opakování

- druhy vět, tvoření vět
- pořádek slov ve větě
- význam slov, slova stejného a opačného významu
- samohlásky, souhlásky
- dělení souhlásek, psaní -i, -y,
- po měkkých a tvrdých souhláskách

Nauka o slově

- čtení, psaní a výslovnost slov se skupinami dě-tě- ně-bě-pě-vě-mě

Hláskosloví

- výslovnost a psaní znělých a neznělých souhlásek na konci, uvnitř slova

Abeceda

- abecední řazení
- vyjmenovaná slova po -b, -l, -m

Tvarosloví

- druhy slov
(podstatná jména, slovesa)

Čtení

- tiché čtení, orientace ve čteném textu

Naslouchání

- koncentrační cvičení

Mluvený projev

- vypravování, edukace, reedukace řeči, rozvíjení fonetického sluchu;

Výstup - Žák dle svých schopností:

- v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči
- ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu
- určí ve čteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti
- dramatinuje jednoduchý příběh
- vypráví zhlédnutý film nebo divadelní příběh podle daných otázek

Učivo

základní komunikační pravidla,

Formy společenského styku

- vzkaz, blahopřání, adresa, dopis

Mluvený projev

(slovní přízvuk, intonace, rytmičace)

Poslech

předčítaného textu

Porozumění textu

- hlavní postava a její vlastnosti, rozlišení místa, času, děje, hlavní myšlenka

Dramatizace podle dané osnovy

Reprodukce

vyprávění podle daných otázek

Základní literární pojmy

- povídka, pověst, bajka, spisovatel, básník

Vyučovací předmět: *Český jazyk*

Ročník: 6.

Výstup - Žák dle svých schopností:

- odliší spisovný a nespisovný jazyk
- zvládá učivo z nižších ročníků

- zná vyjmenovaná slova
- rozpozná slova příbuzná, ovládá jejich pravopis

- vyhledá v textu podstatná jména, dokáže u nich určit rod, číslo

- uvede charakter. znaky sloves
- dokáže v textu vyhledat slovesa
- vyjm. kategorie (osoba, číslo)
- umí časovat slovesa
- určí čas u sloves
- čte plynule s porozuměním

- orientuje se v Pravidlech českého pravopisu
- umí reprodukovat text

Učivo

Zvuková stránka jazyka (spisovná a nespisovná výslovnost)

Věta, slovo, slabiky

Druhy vět

Dělení hlásek

Souhlásky tvrdé, měkké, obojetné

Výslovnost a psaní znělých a neznělých souhlásek

Abeceda, abecední řazení slov

Podstatná jména (rod, číslo)

Nauka o slově

Vyjmenovaná slova po (b, l, m ,p, s,v, z)

Tvarosloví

Vyhledá v textu podstatná jména

Určí rod, číslo

Slovesa, časování

Infinitiv sloves

Čas u sloves

Čtení

Prohlubování čtenářských dovedností

Práce s textem

Časopis (vyhledávání informací, zpracování)

Výstup - Žák dle svých schopností:

- rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk
- umí komunikovat v běžných situacích

- dokáže vyprávět podle předem připravené osnovy

- rozliší spisovný a nespisovný jazyk
- písemně zpracuje zadané téma

- zvládne úpravu běžných písemností

- přednáší z paměti literární texty přiměřené věku

- dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury
- orientuje se v literárním textu

- získá pozitivní vztah k literatuře
- umí ústně formulovat dojmy z četby

- umí najít hlavní myšlenku díla

- rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších

- rozezná základní literární druhy a žánry

Učivo

Mluvený projev
Zásady dorozumívání
Vypravování
Osnova
Písemný projev
Vypravování
- jednoduché písemné vyprav.
- rozlišit nespisovné a hovorové výrazy, nahradit spisovnými
Osobní komunikace
Dopis (osobní, úřední)
Části dopisu
Adresa
Práce s textem
Výklad přiměřeného textu
Práce na PC
Hlavní myšlenka
Hlavní postavy
Místo děje
Ukázka z vlastní knihy
Poslech a reprodukce
Čtenářský zážitek vyjádřený vlastní kresbou
Dramatizace
Soustředěný poslech
Literární druhy a žánry
Lidová slovesnost (pohádky, pověsti, bajky, hádanky, říkadla, rozpočítadla, slovní říčky)
Bible

Výstup - Žák dle svých schopností:

Učivo

Mýty, báje

Pohádka

Pověst

Významní autoři české a světové literatury

Vyučovací předmět: *Český jazyk*

Ročník: 7.

Výstup - Žák dle svých schopností:

- opakování z nižších ročníků

- zvládá pravopis slov s předponami a předložkami

- vyhledá v textu podstatná jména, dokáže určit rod, vzor, číslo, pád
- dokáže skloňovat podstatná jména
- umí reprodukovat text
- dokáže rozlišovat spisovný a nespisovný jazyk

- dokáže sestavit jednoduchý popis osoby

- popíše oblíbený předmět
- popíše děj podle obrázku
- sestaví popis pracovního postupu
- dokáže jednoduchým způsobem popsat osobu, předmět, děj, pracovní postup
- orientuje se v literárním textu, hledá a pokusí se najít hlavní myšlenku

Učivo

Podstatná jména
Slovesa
Tvrdé měkké slabiky
Dlouhé, krátké samohlásky
Pravopis vyjmenovaných slov
Nauka o slově
Tvoření slov, slovní základ, předpony, přípony
Tvarosloví
Podstatná jména (rod, vzor, číslo, pád)
Skloňování podstatných jmen
Čtení
Tiché čtení s porozuměním (beletrie)
Vyhledávání informací (noviny)
Mluvený projev
Popis osoby
Popis předmětu
Popis děje
Popis pracovního postupu
Písemný projev
Jednoduchý popis osoby, předmětu, děje, pracovního postupu
Práce s textem (hlavní myšlenka díla)

- dokáže pracovat s literárním textem
- umí ústně formulovat dojmy z četby
- získá pozitivní vztah k poezii
- rozpozná základní literární žánry

Charakteristika děje a jednajících postav v příběhu

Poslech a reprodukce

Čtenářský zážitek vyjádřený vlastní kresbou

Recitace

Literární druhy a žánry

Poezie

Próza

Bajka

Povídka

Významní autoři české a světové literatury

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk

Ročník: 8.

Výstup - Žák dle svých schopností:

- upevňuje učivo z nižších ročníků
- dokáže odůvodnit pravopis
 - u slov se skupinami bje,bě, vje,vě, mně,mě
- píše je pravopisně správně
- vyjmenuje slovní druhy, uvede znaky podle, kterých jednotlivé slovní druhy pozná
- v textu dokáže vyhledat číslovky
- vyhledá přídavná jména, určí druh, vzor
- umí skloňovat přídavná jména

- ve větě dokáže vyhledat podmět a přísudek
- uvede charakteristické znaky základních větných členů
- zvládá reprodukci textu
- čte s porozuměním

- dokáže vyprávět dle osnovy

- umí si připravit krátký proslov
- dokáže diskutovat na dané téma

Učivo

Vyjmenovaná slova
Abeceda
Předpony, předložky
Vlastní jména
Nauka o slově
Pravopis slov se skupinami bje,bě,vje,vě,mně,mě

Tvarosloví
Slovní druhy
Číslovky (základní, řadové)
Přídavná jména
(druhy,vzory)
Skloňování, shoda s podstatným jménem

Skladba
Základní větné členy
Čtení
Odborné texty
Práce s textem (otázky a odpovědi)
Mluvený projev
Zásady kultivovaného projevu
Projev
Diskuse

Výstup - Žák dle svých schopností:

- ovládá koncepci a úpravu běžných písemností
- dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury
- orientuje se v literárním textu
- dokáže najít hlavní myšlenku
- umí formulovat dojmy z četby
- rozezná základní literární žánry

Učivo

Písemný projev
Žádost
Využití PC, komunikace s úřady
Práce s textem

Práce na PC

Hlavní myšlenka

Poslech a reprodukce

Soustředěný poslech

Kresba

Literární druhy a žánry
Dobrodružná literatura
Humorná literatura

Vyučovací předmět: *Český jazyk*

Ročník: 9.

Výstup - Žák dle svých schopností:

- ovládá pravopis při shodě přísudku s podmětem
- zvládá pravopis příčestí minulého při shodě přísudku s podmětem
- rozezná větu jednoduchou od souvětí
- upevňuje znalosti z nižších ročníků
- ovládá pravopis vyjmenovaných slov a slov příbuzných
- čte s porozuměním
- prohlubuje čtenářské dovednosti
- osvojuje si zásady kultivovaného projevu
- dokáže sestavit vlastní životopis
- napíše žádost dle předlohy
- vyplní různé tiskopisy
- dokáže stručně charakterizovat svého kamaráda nebo sám sebe
- ovládá úpravu běžných písemností

Učivo

Skladba

Základní větné členy

Shoda přísudku s podmětem

Pravopis koncovek příčestí minulého

Věta jednoduchá a souvětí

Tvarosloví

Podstatná jména

Přídavná jména

Slovesa

Nauka o slově

Čtení

Práce s odborným textem (encyklopedie, slovník, jazyková příručka)

Práce s textem (otázky, odpovědi)

Mluvený projev

Dokáže hovořit na dané téma

Osobní komunikace (otázky, odpovědi)

Písemný projev

Životopis

Žádost

Tiskopisy

Charakteristika

Korespondence (písemná komunikace s úřady)

- umí ústně formulovat dojmy z četby
- orientuje se v literárním textu
- dokáže vylíčit dojmy z divadelního, filmového představení
- najde hlavní myšlenku literárního díla
- získá pozitivní vztah k literatuře
- rozezná základní literární druhy a žánry

Tvorba mediálního sdělení
Hlavní myšlenka

Výklad přiměřeného textu

Poslech a reprodukce

Soustředěný poslech

Dramatizace

Recitace

Orientace v literárním díle

Vlastní kresba

Literární druhy a žánry

Fejeton

Svět lidí s svět zvířat

Divadelní hra

Sci-fi

Významní autoři české a světové literatury

5.1.4. CIZÍ JAZYK

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

Zařazení vzdělávacího oboru **Cizí jazyk** umožňuje žákům s lehkým mentálním postižením komunikaci v rámci integrované Evropy. Znalost základů cizího jazyka jim pomáhá překonat jazykovou bariéru při cestách do zahraničí, připravuje je k praktickému užívání jazyka, zlepšuje jejich postavení při přestupu do středního vzdělávání i při uplatnění na trhu práce, a tím zamezuje jejich společenské izolaci.

Cílem výuky cizího jazyka je, aby žáci získali základ komunikace v cizím jazyce především v oblasti jeho zvukové podoby, přednostně v anglickém jazyce. Jedná se o osvojování jednoduchých sdělení a základů pravidel komunikace v běžných každodenních situacích, se kterými se žáci mohou setkat. Výuka cizího jazyka může přispět i k rozvíjení řečových dovedností. Rozsah slovní zásoby se přizpůsobuje tomuto zaměření výuky.

Strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

- výklad
- samostatná práce
- vyhledávání
- skupinová práce
- sebehodnocení

5.1.5. Anglický jazyk - vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast: *Jazyk a jazyková komunikace*

Vyučovací předmět: *Anglický jazyk*

Ročník. 3.

Výstup - Žák dle svých schopností:

- ovládá fonetické podoby abecedy
- osvojí si základní výslovnostní návyky
- seznámí se s cizím jazykem ve zvukové podobě
- orientuje se ve slovníku daného jazyka

- rozumí obecně známým slovům a frázím
 - zvládá základní číslovky a pojmenovává je
 - čte a překládá jednoduché pojmy a názvy

- vytvoří jednoduché otázky, zápor a odpovědi

Učivo

Rodina

Já a moje rodina, bydliště

Barvy, čísla, oblékání, jídlo a

pití, dny v týdnu

Škola a školní potřeby

Pozdravy, poděkování

Představování, omluva

Věta jednoduchá v přítomném čase

Souhlasy a nesouhlasy

Tvorba otázek

Já a moje Rodina

Ročník:

- seznamuje se s cizím jazykem ve zvukové podobě
- osvojuje si základní výslovnostní návyky
- zvládá základní číslovky a pojmenovává je
- rozumí obecně známým slovům a frázím a zvládá pozdravy, přání a poděkování
- tvoří jednoduché otázky, zápor a odpovědi
- je schopen vest jednoduchý rozhovor
- čte a překládá jednoduché pojmy a názvy
- je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka

Domov, Rodina, mesto, škola, čísla, jídlo a pití, dny v týdnu,

lidské tělo, oblékání, nákupy, dopravní prostředky, zvířata,

roční období a měsíce, dny v týdnu, hodiny

Vzdělávací oblast: *Jazyk a jazyková komunikace*

Vyučovací předmět: *Anglický jazyk*

Ročník: 7.

Výstup - Žák dle svých schopností:

- rozumí obecně známým slovům a frázím

Učivo

Opakování učiva 6. ročníku

Blahopřání

Žádost o pomoc

- zvládá čtení a překlad jednoduchých pojmů a názvů

Činnosti a koníčky - sport

Kamarádi

Hry a hračky

Příroda

Počasí

Kalendář

- zvládá základní číslovky a jejich pojmenování

Čísla do 30, početní úkony

Telefonní čísla

Hodiny, čas

- vytvoří jednoduché otázky, zápor a odpovědi

Zápor

Moje oblíbená hračka, hra

Rozhovor na koníčky a volný čas

Vyučovací předmět: *Anglický jazyk*

Ročník: *8.*

Výstup - Žák dle svých schopností:

Učivo

- rozumí obecně známým slovům a frázím

Opakování učiva 7. ročníku

- zvládá čtení a překlad jednoduchých pojmů a názvů

Byt, bydlení
Nákupy
Jídlo a pití

- vede jednoduchý rozhovor

Dialog a jeho obměňování
Jednoduchý popis
Interview

- vytvoří jednoduché otázky a odpovědi

Dopis
Vyprávění

Vyučovací předmět: *Anglický jazyk*

Ročník: 9.

Výstup - Žák dle svých schopností:

Učivo

- rozumí obecně známým slovům a frázím

Opakování učiva 8. ročníku

- zvládá čtení a překlad jednoduchých pojmů a názvů

Město a orientace v plánu
Cestování, dopravní prostředky
Zdraví a nemoc
Části těla
Oblékání
Ubytování
Počasí a roční období

- vede jednoduchý rozhovor

Orientace v plánu města
Popis cesty
Popis zážitku či fotografie
Rozhovory na různá témata

- vytvoří jednoduché otázky a odpovědi

Vyjádření bolesti a nemoci
U doktora

6.2. MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

6.2.1. Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast je založena na praktických činnostech, sleduje využití matematických dovedností v běžném životě, posiluje schopnost logického myšlení a prostorové představivosti. Žáci si osvojují základní matematické pojmy a symboly, matematické postupy a způsoby jejich užití. Učí se přesnosti a uplatňování matematických pravidel, používání kalkulátoru a matematických výukových programů. Matematika prolíná celým základním vzděláváním, postupně pomáhá žákům získávat matematickou gramotnost a učí je dovednostem využitelným v praktickém životě.

Důležitou součástí matematického vzdělávání je osvojení rýsovacích technik, které žáci využijí při dalším studiu. Na úrovni školních vzdělávacích programů je možné vytvořit v 8. a 9. ročníku samostatný předmět Rýsování.

6.2.2. Charakteristika vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace je rozdělen na tematické okruhy:

- Čísla a početní operace
- Závislosti, vztahy a práce s daty
- Geometrie v rovině a prostoru
- Aplikační úlohy

Tematický okruh Čísla a početní operace je zařazený na 1. stupni a dále se rozvíjí na 2. stupni. Žáci se postupně seznamují s čísly, vytváří si konkrétní představu o číslech a číselné ose, osvojují si postupy matematických operací, jejich důležitost a užití. Jedná se především o sčítání, odčítání, násobení a dělení, měření, odhadování a zaokrouhlování.

V tematickém okruhu Závislosti, vztahy a práce s daty se žáci učí uvědomovat si, jaký má význam třídění a seskupování dat podle určitých kritérií, vzájemné souvislosti a závislosti mezi nimi. Získávají číselné údaje různými způsoby, například měřením. Osvojují si převody jednotek délky, obsahu, objemu, hmotnosti a času. Sestavují jednoduché tabulky a grafy.

V tematickém okruhu Geometrie v rovině a prostoru žáci rozeznávají, pojmenovávají a znázorňují základní geometrické útvary. Hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás a popisují vzájemné polohy objektů v rovině a v prostoru. Učí se porovnávat, měřit a zdokonalovat svůj grafický projev.

V tematickém okruhu Aplikační úlohy žáci hledají řešení úloh, které může být nezávislé na matematických znalostech a dovednostech. Žáci si rozvíjejí logické myšlení a podle míry rozumové vyspělosti se snaží řešit problémové situace a úlohy z běžného života a hledat více možných řešení. Řeší různé zábavné úlohy, kvízy, rébusy, doplňovačky a učí se samostatně pracovat při využívání prostředků výpočetní techniky a používání některých dalších pomůcek.

Strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

- výklad
- samostatná práce
- vyhledávání
- skupinová práce
- sebehodnocení

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- osvojování a chápání matematických postupů a schopnosti zpracování poznatků
- rozvíjení paměti a logického myšlení prostřednictvím matematických operací
- používání matematických symbolů
- vytváření prostorové představivosti
- rozboru problému, stanovení postupu jeho řešení, odhadu výsledku a vyhodnocení správnosti výsledku
- řešení základních matematických operací, přesné a jasné formulace úkolu a jeho výsledku
- uplatnění matematických znalostí a dovedností v běžném životě (odhady, měření, porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace)
- rozvíjení spolupráce při společném řešení stanovených úkolů
- rozvíjení samostatnosti, systematickosti, vytrvalosti, přesnosti a sebekontroly
- zdokonalování grafického projevu a základních rýsovacích technik

6.2.3. Matematika - vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vyučovací oblast: *Matematika a její aplikace*

Vyučovací předmět: *Matematika*

Ročník: 1.

Výstup - Žák dle svých schopností:

- osvojí si chápání počtu v číslech 0 - 5
 - používá, čte a píše číslice v oboru do 5
 - čte a vyhledává čísla na číselné ose
 - dokáže určit číslo větší a menší než... v oboru 0 - 5
 - porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 5
 - zná matematické pojmy +, -
 - ovládá rozklady čísel v oboru do 5
 - sčítá a odčítá v početním oboru do 5
 - s dopomocí řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 5
- Geometrie v rovině a v prostoru
- pozná a pojme a čtverec)
 - učí se tyto tvary graficky znázornit
-
- pozná a pojmenuje základní geometrické tvary v prostoru

Učivo

Číslo a početní operace

Obor přirozených čísel

- postupné rozšiřování oboru přirozených čísel od 0 do 5

Číselná osa

- orientace na číselné ose do 5
- pojmy „před“, „za“

Porovnávání čísel

- porovnávání množství v oboru 0 - 5
- vytváření souborů prvků podle daných kritérií v oboru 0 - 5
- rozklady čísel 0 - 5 (dočítání do 5)

Sčítání, odčítání

- sčítání od 1 do 5 (později od 0 do 5)
- odčítání od 1 do 5
- řešení jednoduchých slovních úloh

Základní útvary v rovině

- trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh
- umí tyto tvary podle zkušenosti ve svém okolí vyhledat
- kreslí a vybarvuje obrázky sestavené z geometrických tvarů

Základní útvary v prostoru

Výstup - Žák dle svých schopností:

- ví, co znamená půlit na dvě poloviny

Závislosti, vztahy a práce s daty

- zvládá orientaci v prostoru a používá (rozumí) výrazy: vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu
- modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek
- uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi
- doplňuje jednoduché tabulky, přehledy, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 5

Učivo

- krychle, koule, válec

Osová souměrnost

- vybarvuje souměrný obrázek podle pokynů (vybarví pravou ruku, vybarví levou nohu panáčka)
- papírová skládačka podle osově souměrnosti

Úlohy na orientaci v prostoru a čase

- výcvik v PL orientaci (výrazy: vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu,...)
- výcvik v orientaci v čase

Manipulační činnosti s konkrétními předměty

- manipulace a počítání s počítadlem, prsty, aplikacemi na magnet. tabuli, obrázky, kolečka, ...

Peníze

- úlohy s využitím dětských peněz (hra na obchod, banku, kupování, ...)

Tabulky

- doplňování číselných údajů do jednoduchých tabulek, přehledů, schémat v oboru do 5
- doplňování posloupností čísel v oboru do (např. dopiš chybějící čísla: 0, ., 2, ., ., 5)

Vyučovací oblast: *Matematika a její aplikace*

Vyučovací předmět: *Matematika*

Ročník: 2.

Výstup - Žák dle svých schopností:

Učivo

Číslo a početní operace

Obor přirozených čísel

- osvojí si chápání počtu v číslech 0 - 10
- používá, čte a píše číslice v oboru do 10

- postupné rozšiřování oboru přirozených čísel od 0 do 10
- orientace v řadě čísel 0 - 10

- čte a vyhledává čísla na číselné ose
- dokáže určit číslo větší a menší než... v oboru 0 - 10

Číselná osa

- orientace na číselné ose do 10
- pojmy „před“, „za“, „hned před“ a „hned za“

- porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 10
- zná matematické pojmy +, -
- ovládá rozklady čísel v oboru do 10

Porovnávání čísel

- porovnávání množství v oboru 0 - 10
- vytváření souborů prvků podle daných kritérií v oboru 0 - 10
- rozklady čísel 0 - 10 (dočítání do 10)

- sčítá a odčítá v početním oboru do 10
- s dopomocí řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 10

Sčítání, odčítání

- sčítání v oboru 0 - 10
- odčítání čísel v oboru 0 - 10
- řešení jednoduchých slovních úloh

Geometrie v rovině a v prostoru

- vyznačí bod, narýsuje přímkou čáru a od ruky nakreslí křivou čáru
- a čtverec)

Základní útvary v rovině

- bod, přímá čára, křivá čára
- trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh
- umí tyto tvary podle zkušenosti ve svém okolí vyhledat
- kreslí a vybarvuje obrázky sestavené z

Výstup - Žák dle svých schopností:

- učí se tyto tvary znázornit
- pozná a pojmenuje základní geometrické tvary v prostoru
- ví, co znamená pŕlit na dvě poloviny

Závislosti, vztahy a práce s daty

- zvládá orientaci v prostoru a používá (rozumí) výrazy: vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu
- modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek
- uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi
- doplňuje jednoduché tabulky, přehledy, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 10

Učivo

Základní útvary v prostoru

- krychle, koule, válec
- umí tyto prostorové útvary podle zkušenosti ve svém okolí vyhledat a přirovnat

Osová souměrnost

- vybarvuje souměrný obrázek podle pokynů (vybarví pravou ruku, vybarví levou nohu panáčka)
- papírová skládačka podle osově souměrnosti

Úlohy na orientaci v prostoru a čase

- výcvik v PL orientaci (výrazy: vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu,...)
- výcvik v orientaci v čase

Manipulační činnosti s konkrétními předměty

- manipulace a počítání s počítadlem, prsty, aplikacemi na magnet. tabuli, obrázky, kolečka, ...

Peníze

- úlohy s využitím dětských peněz (hra na obchod, banku, kupování, ...)

Tabulky

- doplňování číselných údajů do jednoduchých tabulek, přehledů, schémat v oboru do 10
- doplňování posloupností čísel v oboru do 10 (např. dopiš chybějící čísla: ... 6, ., 8, ., 10)

Jednotky času

- číst a znát hodiny (celé hod., půlhodiny,

Vyučovací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 3.

Výstup

Číslo a početní operace

- osvojí si chápání počtu v číslech 0 - 20
- používá, čte a píše číslice v oboru do 20

- čte a vyhledává čísla na číselné ose
- dokáže určit číslo větší a menší než... v oboru 0 - 20
- vyjmenuje řadu desítek do 100

- porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20
- zná matematické pojmy +, -
- ovládá rozklady čísel v první i v druhé desítce

- sčítá a odčítá v početním oboru do 20
- s dopomocí řeší slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20
- násobí a dělí do 20 (do 50)
- s dopomocí řeší slovní úlohy na násobení a dělení do 20

Geometrie v rovině

a v prostoru

- zvládá rýsování a označení přímky, úsečky a bodu v rovině
- vyznačí bod, narýsuje přímoúhelník a od ruky nakreslí křivou čáru
- pozná a pojmenuje základní geom

Učivo

Obor přirozených čísel

- postupné rozšiřování oboru přirozených čísel od 0 do 20
- orientace v řadě čísel 0 - 20

Číselná osa, zápis a rozklad čísla v desítkové soustavě

- orientace na číselné ose do 20
- pojmy „před“, „za“, „hned před“ a „hned za“
- rozklad čísla na desítku a jednotky
- později čtení čísel do 100 po desítkách

Porovnávání čísel

- porovnávání množství v oboru 0 - 20
- vytváření souborů prvků podle daných kritérií v oboru 0 - 20
- rozklady čísel 0 - 20 (dočítání do 10)

Sčítání, odčítání, násobení a dělení

- sčítání v oboru 0 - 20 (přechod des.)
- odčítání čísel v oboru 0 - 20 (přechod des.)
- řešení slovních úloh (vztahy „o více“, „o méně“)
- násobení a dělení pomocí názoru do 20 (do 50)
- řešení jednoduchých slovních úloh na násobení a dělení

Základní útvary v rovině

- přímka, úsečka (jejich značení)
- bod (značení), přímá čára, křivá čára
- trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh
- umí tyto tvary podle zkušenosti ve svém okolí vyhledat
- kreslí a vybarvuje obrázky sestavené z

Výstup

- a čtverec)
- učí se tyto tvary znázornit
- pozná a pojmenuje základní geometrické tvary v prostoru
- ví, co znamená půlit na dvě poloviny

Závislosti, vztahy a práce s daty

- zvládá orientaci v prostoru a používá (rozumí) výrazy: vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu
- modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek
- uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi
- doplňuje jednoduché tabulky, přehledy, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20
- čte a zná jednotky času (hodina, minuta)
- čte a zná jednotky délky (centimetr, metr)

Učivo

Základní útvary v prostoru

- krychle, koule, válec
- umí tyto útvary podle zkušenosti ve svém okolí vyhledat a přirovnat

Osová souměrnost

- vybarvuje souměrný obrázek podle pokynů (vybarví pravou ruku, vybarví levou nohu panáčka)
- papírová skládačka podle osově souměrnosti

Úlohy na orientaci v prostoru a čase

- výcvik v PL orientaci (výrazy: vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu,...)
- výcvik v orientaci v čase

Manipulační činnosti s konkrétními předměty

- manipulace a počítání s počítadlem, prsty, aplikacemi na magnet. tabuli, obrázky, kolečka, ...

Peníze

- úlohy s využitím dětských peněz (hra na obchod, banku, kupování, ...)

Tabulky

- doplňování číselných údajů do jednoduchých tabulek, přehledů, schémat v oboru do 20
- doplňování posloupností čísel v oboru do 10 (např. dopiš chybějící čísla: ..16, . . , 18, . . , 20)

Jednotky času a délky

- číst a znát hodiny (celé hodiny, půlhodiny, čtvrt hodiny, minuty ...)
- číst na pravítku a odměřovat délku v cm (hrany, strany, úsečky, sešitu, ...)

Vyučovací oblast: *Matematika a její aplikace*

Vyučovací předmět: *Matematika*

Ročník: 4.

Výstup - Žák dle svých schopností:

Číslo a početní operace

- čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose
- sčítá a odečítá zpaměti i písemně dvouciferná čísla
- zapisuje a řeší jednoduché slovní úlohy
- zvládá s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100

- vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu
- orientuje se a čte v jednoduché tabulce

- měří a porovnává délku úsečky
- sestrojí rovnoběžky
- pozná základní tělesa

Učivo

Obor přirozených čísel do 100

Zápis a rozklad čísla v desítkové soustavě

Číselná osa

Porovnávání čísel

Sčítání, odčítání

Násobilka

Závislosti, vztahy a práce s daty

Manipulační činnosti s konkrétními předměty

Tabulky

Geometrie v rovině a prostoru

Základní útvary v rovině

bod, čára, přímka, vzájemná poloha dvou přímek v rovině, úsečka, délka úsečky

Základní útvary v prostoru

kvádr, krychle, koule, válec

Aplikační úlohy

Vyučovací oblast: *Matematika a její aplikace*

Vyučovací předmět: *Matematika*

Ročník: 5.

Výstup - Žák dle svých schopností:

Číslo a početní operace

- rozeznává sudá a lichá čísla
- zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách
- tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100
- umí používat kalkulaátor

Závislosti, vztahy a práce s daty

- určuje čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích
- umí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času
- uplatňuje mat. znalosti při manipulaci s penězi

Geometrie v rovině a v prostoru

- sestrojí kolmice
- znázorní, narýsuje a označí zákl. rovinné útvary
- určí osu souměrnosti překládáním papíru
- vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran

Aplikační úlohy

- řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech

Učivo

Obor přirozených čísel do 1000

Číselná osa

Porovnávání čísel

Sčítání, odčítání, násobení, dělení

Práce s kalkulaátorem

Úlohy na orientaci v prostoru a čase

Jednotky hmotnosti, délky, času

Peníze

Základní útvary v rovině

polopřímka, čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnice, kruh, čtyřúhelník

Osová souměrnost

Číselné a obrázkové řady

Doplňovačky

Vzdělávací oblast: *Matematika a její aplikace*

Vyučovací předmět: *Matematika*

Ročník : 6.

Výstup - Žák dle svých schopností:

Číslo a početní operace

- zvládá orientovat se na číselné ose
- písemně sčítá, odčítá víceciferná čísla
- provádí odhad výsledku, zaokrouhluje
- čte desetinná čísla, zná jejich zápis, provádí s nimi základní matematické operace, sečte a odečte dvě desetinná čísla,
 - upevňuje malou násobilku, používá tabulku násobků
 - rozkládá číslo na součin prvočísel – s přehledem prvočísel

Závislosti, vztahy a práce s daty

- užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času
- zvládá početní úkony s penězi
- umí vypočítat aritm. průměr

Geometrie v rovině a prostoru

- umí zacházet s rýs. pomůc. a potřeb.
- umí odhadnout délku úsečky, určit
- délku lomené čáry, graficky sčítat a odčítat úsečky
- provádí jednoduché konstrukce
- pozná osově souměrný útvar
- sestrojí obraz bodu a úsečky v osově souměrnosti

Aplikační úlohy

Učivo

- celá čísla - obor přír. čís. do 1000
- číselná osa
- rozklad čísla
- porovnávání čísel
- dělitelnost přirozených čísel prvočíslo, číslo slož., kritéria dělitel.
- písemné sčítání, odčítání
- zaokrouhlování, odhad
- desetinná čísla - zápis, čtení, užití matematické operace
- jednotky : délky, času, hmotnosti, praktické převody

- aritmetický průměr

- rovinné útvary: přímka, polopřímka, úseč., vzájem. poloha přímek v rovině
- pozná krychli a kvádr na modelu, vypočítá objem a povrch s pomocí
- kalkulačky a přehledem vzorců
- pravidelný šesti a osmiúhelník
- metrické vlastnosti - druhy úhlů
- konstrukční úlohy - osa úsečky, osa úhlu, druhy čar, technické písmo, jednoduché konstrukce kružítkem

Vzdělávací oblast: *Matematika a její aplikace*

Vyučovací předmět: *Matematika*

Ročník : 7.

Výstup - Žák dle svých schopností:

Číslo a početní operace

- píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 100000
- násobí, dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem
- pracuje se zlomky a smíšenými čísly
- používá vyjádření vztahu celek – část (zlomek, deset.č., proc.)
- řeší jednoduché úlohy na procenta

Závislosti, vztahy a práce s daty

- užívá a ovládá převody jednotek obsahu a délky
- používá měřítko mapy a plánu

Geometrie v rovině a prostoru

- provádí jednoduché konstrukce
- zná a rýsuje základní rov. útvary
- umí vypočítat obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka

Aplikační úlohy

Učivo

- Čísla celá – v oboru do 100 000
- číselná osa, porovnávání, zaokrouhlování, +, -, ., :
- násobení, dělení víceciferným číslem
- dělitelnost : násobek, dělitel, nejmenší spol. násobek, největší spol. dělitel

Zlomky – základní pojmy, základní početní operace, zápis, užití

Procenta – základní pojmy, jednoduché výpočty

Poměr – měřítko

jednotky – obsahu a délky

Rovinné útvary:

- trojúhelník, čtyřúhelník, lichoběžník, rovnoběžník, vzájemná poloha přímek v rovině
- metrické vlastnosti v rovině - vzdálenost bodu od přímky
- konstrukční úlohy: osová a středová souměrnost

Vzdělávací oblast: *Matematika a její aplikace*

Vyučovací předmět: *Matematika*

Ročník: 8.

Výstup - Žák dle svých schopností:

Číslo a početní operace

- píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000
- zvládá orientaci na číselné ose
- zvládá matematické operace s čísly v oboru do 1 000 000

Závislosti, vztahy a práce s daty

- zvládá převody jednotek objemu
- vyhledává, třídí a porovnává data
- umí vyprac. jednoduchou tabulku

Geometrie v rovině a prostoru

- zná, rýsuje základní rovinné útvary
- zobrazuje jednoduchá tělesa
- vypočítá obvod a obsah kruhu
- vypočítá povrch a objem válce
- provádí jednoduché konstrukce

Aplikační úlohy

- samostatně řeší praktické úlohy
- hledá různá řešení předložených situací

Učivo

- Rovnice – jednoduchá lineární rovnice

Celá čísla do 1 000 000

- číselná osa, porovnávání, zaokrouhlování
- rozklad čísla
- +, -, ,, :

- jednotky objemu
- závislosti a data – grafy a tabulky

- rovinné útvary – kruh, kružnice
- prostorové útvary :válec
- jednoduché konstrukce kružítke
- čtvercová síť

- číselné a logické řady
- číselné a obrázkové analogie

Vzdělávací oblast: *Matematika a její aplikace*

Vyučovací předmět: *Matematika*

Ročník: 9.

Výstup - Žák dle svých schopností:

Číslo a početní operace

- procenta
- řeší jednoduché úlohy na procenta

Závislosti, vztahy a práce s daty

- vyhledává, třídí a porovnává data

Geometrie v rovině a prostoru

- umí vypočítat povrch a objem kvádrů, krychle
- čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům
- používá technické písmo
- sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osové souměrnosti
- načrtne základní tělesa a sestrojí jejich sítě

Aplikační úlohy

- aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí
- využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh

Učivo

- procenta – úrok
- římské číslice
- závislosti a data - příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti
- prostorové útvary – kvádr, krychle, koule, jehlan
- pravouhlé promítání, kótování
- praktické geometrické úlohy

6.3. INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

6.3.1. Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast zahrnuje základy práce s osobním počítačem a základním programovým vybavením, zejména textovým editorem, manažerem souborů, dostupnými výukovými a vzdělávacími programy. Jako nadstandardní učivo je možno v této oblasti zařadit práci s webovým prohlížečem a elektronickou poštou.

Žáci si prostřednictvím práce s výukovými počítačovými programy v ostatních vzdělávacích oborech osvojují obsluhu počítače na elementární uživatelské úrovni.

Získané dovednosti se stávají pro žáky výhodou v praktickém životě i při pracovním uplatnění.

Strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

1. výklad
2. samostatná práce
3. vyhledávání

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- poznávání možností výpočetní techniky, osvojení znalostí a dovedností práce s počítačem;
- rozvíjení myšlení a logického uvažování;
- vyhledávání a využívání potřebných informací;
- sebevzdělávání a ke komunikaci prostřednictvím výpočetní techniky;
- samostatnému rozhodování při hledání optimálních řešení;
- získávání odpovědného přístupu k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu;
- využívání možností počítače k prezentaci výsledků své práce.

6.3.2. Informatika - vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast: *Informační a komunikační technologie*

Vzdělávací předmět: *Informatika*

Ročník: 5.

Výstup - Žák dle svých schopností:

Základy práce s počítačem

- umí popsat základní části počítače
- osvojí si základní obsluhu počítače
- osvojí si dodržování pravidel bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou (odstup očí od monitoru, správné sezení, nedává do úst komponenty výpočetní techniky)
- ovládá práci s výukovými a zábavnými programy podle pokynů
- ovládá základní manipulaci se soubory
- zná základní údržbu částí i programového vybavení počítače

Učivo

Základní části a popis počítače

Základní uživatelská obsluha počítače

Pojmenování komponentů počítače

Zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s užíváním výpočetní techniky

Software počítače

(textový editor, kreslicí programy, výukové programy pro daný věk, práce s kalkulátorem)

- kopírování souborů pomocí schránky (clibortu), kopírování pomocí kláves Ctrl+C a vkládání pomocí Ctrl+V
- základy editace textu v programu Word
- zjišťování zaplnění pevného disku a restart počítače
- údržba a defragmentace HD
- tvoření tabulek v programu Word
- kopírování a přesouvání souborů myší v programu „Průzkumník“
- práce s oknem
- (zvětšování a zmenšování), posouvání ikon a složek

Vzdělávací oblast: *Informační a komunikační technologie*

Vyučovací předmět: *Informatika*

Ročník: 6.

Výstup - Žák dle svých schopností:

- ovládá základy psaní na klávesnici
- zvládá práci s výukovými programy
- dodržuje pravidla zacházení s výpočetní technikou

Učivo

Základní funkce textového editoru.
Práce s výukovými programy, hry, multimédia.

Vzdělávací oblast: *Informační a komunikační technologie*

Vyučovací předmět: *Informatika*

Ročník: 7.

Výstup - Žák dle svých schopností:

- ovládá základy psaní na klávesnici
- zvládá práci s výukovými programy
- vyhledává potřebné informace na internetu
- dodržuje pravidla zacházení s výpočetní technikou
- osvojuje si základy elektronické komunikace

Učivo

Základní funkce textového editoru.
Základní způsoby elektronické komunikace (e-mail, mobilní telefon).
Práce s výukovými programy, hry, multimédia.
Seznámení se s možnostmi vyhledávání informací pomocí internetu.

Vzdělávací oblast: *Informační a komunikační technologie*

Vyučovací předmět: *Informatika*

Ročník: 8.

Výstup - Žák dle svých schopností:

- ovládá základy psaní na klávesnici, na uživatelské úrovni práci s textovým editorem, využívají vhodné aplikace
- zvládá práci s výukovými programy
- vyhledává potřebné informace na internetu
- dodržuje pravidla zacházení s výpočetní technikou
- osvojuje si základy elektronické komunikace

Učivo

Základní funkce textového, grafického editoru.

Přídavná zařízení počítače, jejich účel, použití a obsluha.

Základní způsoby elektronické komunikace (e-mail, mobilní telefon).

Práce s výukovými programy, hry, multimédia.

Seznámení se s možnostmi vyhledávání informací pomocí internetu.

Vzdělávací oblast: *Informační a komunikační technologie*

Vyučovací předmět: *Informatika*

Ročník: 9.

Výstup - Žák dle svých schopností:

- ovládá základy psaní na klávesnici, na uživatelské úrovni práci s textovým editorem, využívají vhodné aplikace
- zvládá práci s výukovými programy
- vyhledává potřebné informace na internetu
- dodržuje pravidla zacházení s výpočetní technikou
- osvojuje si základy elektronické komunikace

Učivo

Základní funkce textového, grafického editoru a tabulkového kalkulátoru.

Přídavná zařízení počítače, jejich účel, použití a obsluha.

Základní způsoby elektronické komunikace (e-mail, mobilní telefon).

Práce s výukovými programy, hry, multimédia.

Seznámení se s možnostmi vyhledávání informací pomocí internetu.

6.4. ČLOVĚK A JEHO SVĚT

6.4.1. Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět rozvíjí základní poznatky žáka o životě společnosti, o živé a neživé přírodě a jejich významu pro člověka. Vychází z prvotních zkušeností, znalostí a vědomostí žáka, ze specifík místa, kde žije. Žák se učí nově nabyté znalosti a dovednosti uplatňovat v běžném životě.

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět pomáhá žákům utvářet citový vztah k rodné zemi, k nejbližšímu okolí. Žáci si vytvářejí základy hodnotového systému a zdravého životního stylu. Osvojují si a upevňují vhodné chování a jednání mezi lidmi, učí se chápat rozdílnosti mezi jednotlivci a tolerovat je, navzájem si pomáhat a spolupracovat.

Vzdělávací obor oblasti Člověk a jeho svět je členěn do tematických okruhů:

- Místo, kde žijeme
- Lidé kolem nás
- Lidé a čas
- Rozmanitost přírody
- Člověk a jeho zdraví

Propojováním tematických okruhů se mohou tvořit v ŠVP různé varianty a obsahy vzdělávacích předmětů.

Vzdělávací oblast je důležitou složkou počátečního vzdělávání a je základem pro výuku ve vzdělávacích oblastech Člověk a společnost, Člověk a příroda a Člověk a zdraví.

V tematickém okruhu Místo, kde žijeme se žáci učí poznávat své nejbližší okolí, orientovat se v něm a cítit se v něm bezpečně. Postupně poznávají nejbližší okolí místa bydliště a školy a dále své znalosti rozšiřují o důležitá místa v obci, regionu, zemi.

V tematickém okruhu Lidé kolem nás se žáci učí základům společenského chování a jednání. UVědomují si, že lidé se od sebe navzájem liší a učí se tolerovat odlišnosti mezi lidmi. Při praktických činnostech se žáci učí spolupracovat. Seznamují se se základními právy dítěte. Učí se chování v krizových situacích, jak jim předcházet, jak na ně reagovat.

V tematickém okruhu Lidé a čas se žáci učí orientovat se v čase a určovat ho. Poznávají, jak se život a věci v toku času vyvíjejí a mění. Rozlišují přítomnost, minulost a budoucnost. Důležitou složkou je praktické poznávání způsobu života v nejbližším okolí, návštěva významných historických památek v místě bydliště.

V tematickém okruhu Rozmanitost přírody se žáci seznamují se změnami v přírodě v průběhu roku. Učí se při praktických činnostech sledovat, jak změny v přírodě ovlivňují činnost lidí a jejich život a jaký vliv má činnost lidí na přírodu. Vytvářejí si vztah k přírodě a poznávají, že pro další život lidí je velmi důležitá ochrana životního prostředí.

V tematickém okruhu Člověk a jeho zdraví žáci poznávají sami sebe, seznamují se se svým tělem, učí se poznávat jeho funkce. Učí se dodržovat správné hygienické návyky a uvědomovat si jejich důležitost pro ochranu zdraví. Poznávají, co jejich zdraví prospívá a co ho poškozuje, jak se dá předcházet škodlivým vlivům. Učí se za své zdraví zodpovídat a pečovat o ně.

Strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

- výklad
- samostatná práce
- vyhledávání
- skupinová práce
- sebehodnocení

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- vytváření základních pracovních návyků
- osvojování pravidel slušného chování a jednání a vytváření pozitivních mezilidských vztahů
- zájmu o dění v místě bydliště, poznávání nejbližšího okolí a formování citového vztahu k místu a k zemi, kde žije
- rozvoji myšlení a vyjadřování, k rozšiřování slovní zásoby při pojmenovávání věcí, jevů a dějů
- chápání významu věcí, jevů a dějů, jejich vlastností, vzájemných vztahů a souvislostí
- pozorování, pojmenovávání, porovnávání poznatků a zkušeností
- poznávání propojení mezi člověkem a přírodou a jejich vzájemného ovlivňování, vytváření pozitivního vztahu k živé i neživé přírodě
- upevňování hygienických návyků, zásad zdravého životního stylu hledání potřebných informací a jejich užití v běžném životě

6.4.2. Prvouka - vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast: *Člověk a jeho svět*

Vyučovací předmět: *Prvouka*

Ročník: *1.*

Výstup - Žák dle svých schopností:

Člověk a jeho zdraví

- umí pojmenovat hlavní části lidského těla
- umí uplatňovat hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu
- dokáže sdělit své zdravotní potíže a pocity

- učí se uplatňovat základní pravidla silničního provozu pro chodce
- dokáže sdělit své zdravotní potíže a pocity

Lidé a čas

- učí se poznávat hodiny (celé)
- učí se rozlišovat minulost, přítomnost a budoucnost
- zvládá jednoduchou orientaci v čase

Lidé a čas

- učí se poznávat hodiny (celé)
- učí se rozlišovat minulost, přítomnost a budoucnost
- zvládá jednoduchou orientaci v čas
- učí se kdy a co jsou Vánoce, Velikonoce a jiné svátky

Učivo

Lidské tělo

- části lidského těla

Péče o zdraví, zdravá výživa

- denní režim
- zdravá strava a pitný režim
- význam aktivního pohybu
- osobní a intimní hygiena
- běžné nemoci a prevence, chování v době nemoci, základní péče o nemocného
- drobné úrazy a poranění, předcházení úrazům

Osobní bezpečí

- bezpeč. chování v silnič. provozu
- krizové situace a formy násilí
- agresivita, obrana proti agresivním jedincům

Orientace v čase

- určování času a měření času
- roční období, den, týden

Orientace v čase

- určování času a měření času
- roční období, den, týden

Současnost a minulost v našem životě

Výstup - Žák dle svých schopností:

- poznává různé lidské činnosti

Lidé kolem nás

- učí se role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi
- rozlišuje blízké příbuzenské vztahy
- osvojuje si základní pravidla společenského chování
- osvojuje si, jak se chovat při setkání s neznámými lidmi

Místo, kde žijeme

- zvládne orientaci v okolí svého bydliště a v okolí školy
- naučí se adresu svého bydliště
- ví o nejznámějších tradicích a zvycích (Vánoce, Velikonoce, Masopust, ...)
- naučí se a zvládne cestu do školy
- poznává prostředí a dovede se samostatně orientovat v budově školy (i v těsném okolí)
- zvládne nejzákladnější dopravní pravidla pro chodce
- poznává nejvýznamnější místa v obci bydliště i školy

- zná významné orientační body v okolí svého bydliště (lesy, řeky, silnice, rybníky, ..)
- s dopomocí popíše viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
- pozná vybrané nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat
- poznává základní druhy ovoce a zeleniny

Učivo

- tradiční lidové svátky

Rodina a společnost

- role členů rodiny
- příbuzenské vztahy
- základní pravidla společenského chování

Osobní bezpečí

- chování v rizikovém prostředí a v krizových situacích

Domov a jeho okolí

- orientace v obci
- adresa bydliště
- tradice a zvyky

Škola

- život ve škole a její prostředí (okolí)
- základy dopravní výchovy (chodci)

Obec (město)

- význačná místa v obci

Okolní krajina

- významné orientační body

Příroda v ročních obdobích

- znaky ročních období
- chování živočichů
- péče o zvířata a ptáky
- sezónní práce na zahradě a na poli

Vzdělávací oblast: *Člověk a jeho svět*

Vyučovací předmět: *Prvouka*

Ročník: 2.

Výstup - Žák dle svých schopností:

Člověk a jeho zdraví

- naučí se pojmenovat hlavní části lidského těla
- umí uplatňovat hygienické návyky zvládá sebeobsluhu
- dokáže sdělit své zdravotní potíže a pocity
- učí se ošetření drobných poranění
- dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných
- učí se uplatňovat základní pravidla silničního provozu pro chodce
- dokáže sdělit své zdravotní potíže a pocity

Lidé a čas

- poznává hodiny (celé, půlhodiny)
- rozlišuje minulost, přítomnost a budoucnost
- zvládá jednoduchou orientaci v čase
- učí se rozvržení svých denních povinností
- ví, kdy a co jsou Vánoce, Velikonoce a jiné svátky
- poznává různé lidské činnosti

Učivo

Lidské tělo

- části lidského těla

Péče o zdraví, zdravá výživa

- denní režim
- zdravá strava a pitný režim
- význam aktivního pohybu
- osobní a intimní hygiena
- běžné nemoci a prevence, chování v době nemoci, základní péče o nemocného
- drobné úrazy a poranění, předcházení úrazům, první pomoc

Návykové látky a zdraví

- nejčastější druhy návykových látek a jejich odmítání

Osobní bezpečí

- bezpečné chování v silničním provozu
- krizové situace a formy násilí
- agresivita, obrana proti agresivním jedincům

Orientace v čase

- určování času a měření času
- roční období, den, týden, měsíc, rok

Současnost a minulost v našem životě

- tradiční lidové svátky

Výstup - Žák dle svých schopností:

Lidé kolem nás

- učí se role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi
- rozlišuje blízké příbuzenské vztahy
- osvojuje si základní pravidla společenského chování
- osvojuje si projevy tolerance k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům

- osvojuje si, jak se chovat při setkání s neznámými lidmi

- učí se reagovat vhodným způsobem na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Místo, kde žijeme

- zvládne orientaci v okolí svého bydliště a v okolí školy
- umí se adresu svého bydliště
- ví o nejznámějších tradicích a zvycích (Vánoce, Velikonoce, Masopust, ...)
- zvládá cestu do školy
- zná prostředí a dovede se samostatně orientovat v budově školy (i v jejím okolí)
- zvládá dopravní pravidla pro chodce
- ví o nejvýznamnějších místech v okolí

- zná významné orientační body v okolí svého bydliště (lesy, řeky, silnice, rybníky, ..)
- ví, že zemědělstvím a stavbou domů člověk působí na krajinu

Rozmanitost přírody

- s dopomocí popíše viditelné proměny v přírodě

Učivo

Rodina a společnost

- role členů rodiny
- příbuzenské vztahy
- základní pravidla společenského chování
- mezilidské vztahy
- jednání na poště, v obchodě a u lékaře

Osobní bezpečí

- chování v rizikovém prostředí a v krizových situacích

Situace hromadného ohrožení

- chování při požáru
- chování při vyhlášení poplachu
- chování při dopravní nehodě

Domov a jeho okolí

- orientace v obci podle plánu
- adresa bydliště
- tradice a zvyky

Škola

- život ve škole a její prostředí (okolí)
- základy dopravní výchovy (chodci)

Obec (město)

- význačná místa v obci

Okolní krajina

- významné orientační body
- působení lidí na krajinu

Příroda v ročních obdobích

- znaky ročních období

Výstup - Žák dle svých schopností:

- v jednotlivých ročních obdobích
- vyjmenuje několik tažných ptáků a zvířat přespáv. zimu
- zná vybrané nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat
- pozná základní druhy ovoce a zel., třídí ovoce a zeleninu
- ví čím se živí vybraní domácí i volně žijící živočichové
- popíše stavbu těla čtyřnohého zvířete a ptáka
- zná rozdíly mezi dřevinou a bylinou

- zná se základní pravidly chování v přírodě
- ví o nutnosti třídění odpadů

Učivo

- chování živočichů
- péče o zvířata a ptáky
- sezónní práce na zahradě a na poli

Rostliny, houby, živočichové

- výživa, stavba těla vybraných živočichů
- rozdíly mezi dřevinami a bylinami

Ochrana přírody

- chování v přírodě
- třídění odpadů a jejich likvidace

Vzdělávací oblast: *Člověk a jeho svět*

Vyučovací předmět: *Prvouka*

Ročník: 3.

Výstup - Žák dle svých schopností:

Člověk a jeho zdraví

- naučí se pojmenovat hlavní části lidského těla
- umí uplatňovat hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu
- dokáže sdělit své zdravotní potíže a pocity
- učí se ošetření drobných poranění
- dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných
- učí se uplatňovat základní pravidla silničního provozu pro chodce
- dokáže sdělit své zdravotní potíže a pocity

Lidé a čas

- poznává hodiny (celé, půlhodiny, čtvrt hodiny, minuty)
- rozlišuje minulost, přítomnost a budoucnost
- zvládá jednoduchou orientaci v čase
- učí se rozvržení svých denních povinností
- ví, kdy a co jsou Vánoce, Velikonoce a jiné svátky
- poznává různé lidské činnosti

Lidé kolem nás

- učí se role rodinných příslušníků

Učivo

Lidské tělo

- části lidského těla

Péče o zdraví, zdravá výživa

- denní režim
- zdravá strava a pitný režim
- význam aktivního pohybu
- osobní a intimní hygiena
- běžné nemoci a prevence, chování v době nemoci, základní péče o nemocného
- drobné úrazy a poranění, předcházení úrazům, první pomoc

Návykové látky a zdraví

- nejčastější druhy návykových látek a jejich odmítání

Osobní bezpečí

- bezpečné chování v silničním provozu
- krizové situace a formy násilí
- agresivita, obrana proti agresivním jedincům

Orientace v čase

- určování času a měření času
- roční období
- kalendář, den, týden, měsíc, rok

Současnost a minulost v našem životě

- tradiční lidové svátky

Rodina a společnost

- role členů rodiny

Výstup - Žák dle svých schopností:

- a vztahy mezi nimi
- rozlišuje blízké příbuzenské vztahy
- osvojuje si základní pravidla společenského chování
- osvojuje si projevy tolerance k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům
- dokáže pojmenovat nejběžnější povolání a pracovní činnosti
- osvojuje si, jak se chovat při setkání s neznámými lidmi

- učí se reagovat vhodným způsobem na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Místo, kde žijeme

- bezpečně zvládne orientaci v okolí svého bydliště a v okolí školy
- ovládá adresu svého bydliště
- ví o tradicích a zvycích (Vánoce, Velikonoce, Masopust, ...)
- ví alespoň o jedné místní pověsti
- zvládá cestu do školy
- zná prostředí a dovede se orientovat v budově školy (i v jejím okolí)
- zvládá dopravní pravidla pro chodce a cyklisty
- ví o nejvýznamnějších místech v obci
- umí popsat polohu obce

- zná významné orientační body v okolí svého bydliště (lesy, řeky, silnice, rybníky, ..)
- ví, že zemědělstvím a stavbou domů člověk působí na přetváření krajiny

Učivo

- příbuzenské vztahy
- základní pravidla společenského chování
- mezilidské vztahy
- jednání na poště, v obchodě a u lékaře
- život a funkce rodiny

Osobní bezpečí

- chování v rizikovém prostředí a v krizových situacích

Situace hromadného ohrožení

- chování při požáru
- chování při vyhlášení poplachu
- chování při dopravní nehodě

Domov a jeho okolí

- orientace v obci podle plánu
- adresa bydliště
- tradice a zvyky
- místní pověsti

Škola

- život ve škole a její prostředí (okolí)
- základy dopravní výchovy (chodci a cyklisté)

Obec (město)

- význačná místa v obci
- poloha v krajině

Okolní krajina

- významné orientační body
- působení lidí na krajinu
- charakteristické znaky krajiny

Výstup - Žák dle svých schopností:

- dovede popsat v jakém typu krajiny se nachází obec bydliště i obec školy

Rozmanitost přírody

- popíše viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
- vyjmenuje několik tažných ptáků a zvířat přespávajících zimu
- zná vybrané nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat
- pozná základní druhy ovoce a zeleniny, třídí ovoce a zeleninu
- způsoby uskladnění
- ví, čím se živí vybraní domácí i volně žijící živočichové
- popíše stavbu těla čtyřnohého zvířete a ptáka
- zná rozdíly mezi dřevinou a bylinou
- zná se základní pravidly chování v přírodě
- ví o nutnosti třídění odpadů

- provádí jednoduché pokusy se známými látkami
- porovná vlastnosti kapaliny, plynu a tuhé látky

Učivo**Příroda v ročních obdobích**

- znaky ročních období

- chování živočichů
- péče o zvířata a ptáky

- sezónní práce na zahradě a na poli

Rostliny, houby, živočichové

- výživa, stavba těla vybraných živočichů
- rozdíly mezi dřevinami a bylinami

Ochrana přírody

- chování v přírodě
- třídění odpadů a jejich likvidace

Látky a jejich vlastnosti

- základní rozdělení látek a jejich vlastností
- porovnávání látek

6.4.3. Přírodověda - vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast: *Člověk a jeho svět*

Vyučovací předmět: *Přírodověda*

Ročník: 4.

Výstup - Žák dle svých schopností:

Rozmanitost přírody

- pozná propojenost živé a neživé přírody, přizpůsobení organismu prostředí
- popíše střídání ročních období
- uvede zástupce živočišné a rostlinné říše vyskytující se v nejbližším okolí a popíše jejich základní životní podmínky
- zvládá péči o pokojové rostliny a zná způsob péče o drobná domácí zvířata
- uplatňuje zásady ochrany přírody a životního prostředí
- popíše vliv činností lidí na přírodu a posoudí, které činnosti přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují
- provede jednoduchý pokus dle návodu

Učivo

Látky a jejich vlastnosti

- základní rozdělení látek a jejich vlastností

Půda

- působení přírodních vlivů; význam půdy

Pohyby Země

Příroda v ročních obdobích

- chování živočichů, péče o zvířata, ptáky, sezónní práce na zahradě a na poli

Rostliny, houby, živočichové

- projevy, průběh, a způsob života; životní podmínky; výživa, stavba těla u vybraných druhů; chráněné, ohrožené druhy; význam v přírodě a pro člověka

Voda a vzduch

- výskyt, vlastnosti a význam, oběh vody v přírodě, ochrana vodních toků; vlastnosti, složení, význam a proudění vzduchu, ochrana ovzduší

Ochrana přírody

- chování v přírodě; péče o životní prostředí; třídění odpadu a jeho likvidace; živelné pohromy a ekologické katastrofy

Vzdělávací oblast: *Člověk a jeho svět*

Vyučovací předmět: *Přírodověda*

Ročník: 5.

Výstup - Žák dle svých schopností:

Člověk a jeho zdraví

- pojmenuje a popíše orgánové soustavy
 - rozliší jednotlivé etapy lidského života
 - uplatňuje základní dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu
 - poskytne první pomoc při drobných úrazech a přivolá lékařskou pomoc
-
- uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty
 - má osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek
 - reaguje přiměřeně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Učivo

Lidské tělo

části lidského těla, hlavní orgány a orgánové soustavy a jejich funkce, rozdíly mezi ženou a mužem

Péče o zdraví

zdravá výž. - denní režim; zdrav. strava a pitný režim; význam aktiv. pohybu; osob. a intimní hygiena; běžné nemoci a prevence, chování v době nemoci, zákl. péče o nemoc., drobné úrazy a poranění, předcházení úrazům, první pom.

Osobní bezpečí

Bezpeč. chov. v silnič. provozu; krizové situace a formy násilí; agresivita, obrana proti agresivním jedincům; služby odborné pomoci

Návykové látky a zdraví nejčastější druhy návykových látek a jejich odmítání, nebezpečí gamblerství

Ochrana člověka za mimořádných událostí

6.4.4. Vlastivěda - vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast: *Člověk a jeho svět*

Vyučovací předmět: *Vlastivěda*

Ročník: 4.

Výstup - Žák dle svých schopností:

Místo, kde žijeme

popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje

- zná region, ve kterém bydlí, jeho pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti
- sdělí a popíše zážitky z vlastních cest

Lidé kolem nás

- dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)

Lidé a čas

- rozezná rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách
- zná významné události a pověsti, které se vztahují k regionu a kraji

Učivo

Domov a jeho okolí

orientace v obci podle plánu, mapa místní krajiny, adresa bydliště, místní pověsti, tradice, zvyky

Okolní krajina

(místní část, region) charakteristické znaky krajiny, regionální zvláštnosti, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu, významné orientační body

Škola

prostředí školy a život ve škole a jejím okolí, základy dopravní výchovy
Rodina a společnost - role členů rodiny, práva a povinnosti v rodině, příbuzenské vztahy, život a funkce rodiny, mezilidské vztahy, základní pravidla společenského chování; zájmové organizace a spolky; jednání v obchodě, na poště, u lékaře;

různé způsoby placení

Orientace v čase

určování a měření času, roční období, den, týden, měsíce, rok, kalendář

Současnost a minulost v našem životě

proměny způsobu života; minulost kraje, regionální pověsti, tradiční lidové svátky, státní svátky a významné dny

Vzdělávací oblast: *Člověk a jeho svět*

Vyučovací předmět: *Vlastivěda*

Ročník: 5.

Výstup - Žák dle svých schopností:

Místo, kde žijeme

- orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany
- má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě
- pozná státní symboly

Lidé kolem nás

- rozpozná ve svém okolí nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých
- zná základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy
- reaguje vhodným způsobem na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Lidé a čas

- rozezná rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách
- ví o nejvýznamnějších kulturních, historických a přírodních památkách v okolí svého bydliště

Učivo

Česká republika - orientace na mapě ČR, hranice státu, povrch a podnebí; města, regiony, obyvatelstvo

Evropa - mapa Evropy, cestování

Mapy - čtení mapy, vysvětlivky

Právo a spravedlnost

základní práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy; protiprávní jednání (krádež, šikanování, zneužívání, týrání) a jeho postih

Osobní bezpečí

- chování v rizikovém prostředí a v krizových situacích, služby odborné pomoci (pomáhající organizace)

Situace hromadného ohrožení (chování při požáru, při vyhlášení poplachu, při dopravní nehodě, důležitá telefonní čísla)

Naše země v dávných dobách způsob života v pravěku, příchod Čechů, počátky českého státu, život ve středověku

6.5. ČLOVĚK A SPOLEČNOST

6.5.1. Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a společnost má nezastupitelnou roli v přípravě žáků na občanský život. Svým obsahem navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět. Seznamuje žáky s historií našeho národa v kontextu s významnými událostmi světových dějin a učí je poznávat a vážit si hodnot kulturního dědictví. Objasňuje principy existence a fungování demokratické společnosti. Utváří a rozvíjí osobnost žáků po stránce mravní a estetické, formuje jejich vnitřní postoje k důležitým oblastem lidského života a pomáhá jim orientovat se v mezilidských vztazích.

Ve vzdělávací oblasti Člověk a společnost se u žáků formují sociální dovednosti a postoje důležité v občanském životě. Součástí vzdělávání je prevence rasistických, xenofobních a extremistických postojů, výchova k toleranci, respektování lidských práv a k prosazování rovnoprávnosti mužů a žen, výchova k úctě a ochraně přírodního prostředí a kulturních hodnot.

Vzdělávací oblast zahrnuje vzdělávací obory **Dějepis** a **Výchova k občanství**.

Vzdělávací obor **Dějepis** poskytuje žákům základní poznatky o dějinném vývoji lidstva i vlastního národa, seznamuje je s významnými historickými událostmi a osobnostmi, které ovlivnily život v minulosti a mají význam pro současnost. Vede žáky k poznání, že historie není pouze věda s výčtem dat a událostí, ale v podobě kulturněhistorických památek obohacuje náš život a dává nám příklady pro jednání i v současnosti.

Strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

- výklad
- samostatná práce
- vyhledávání
- skupinová práce
- sebehodnocení

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- získání základních vědomostí o minulosti a současnosti naší země v kontextu se světovými dějinami
- poznání postupné změny způsobu života lidí v různých epochách dějinného vývoje
- poznávání historických a kulturních památek, jejich ochraně a úctě k nim
- zvládnutí přiměřeně náročných situací běžného života
- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům, k rozvíjení respektu ke kulturním, náboženským a jiným odlišnostem lidí, skupin a různých společenství
- získávání orientace v aktuálním dění naší země a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti

6.5.2. Dějepis - vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast: *Člověk a společnost*

Vyučovací předmět: *Dějepis*

Ročník: 6.

Výstup - Žák dle svých schopností:

- pochopí význam dějin jako sdělení minulosti

Počátky lidské společnosti

- získá představu o rozdílech způsobu života pravěkých a současných lidí
- podle obrázku umí popsat pravěká zvířata, způsob jejich lovu, předměty denní potřeby a kultovní předměty

Nejstarší civilizace

- zná souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států
- popíše život v době civilizací

Učivo

Úvod do předmětu

Význam zkoumání dějin

Časová přímka

Historické prameny

Získávání informací o dějinách

Doba prehistorická

Doba historická

Pravěk

Život v pravěku

Starší doba kamenná

Hmotná a duchovní kultura

Mladší doba kamenná

Způsob života a obživy

Počátky řemesel

Doba kovů

Rozvoj řemesel a obchodu

Zánik rodové společnosti

Naše země v období pravěku

Starověk

Oblasti starověkého východu

Charakteristické rysy východu

Vývoj společnosti

Výstup - Žák dle svých schopností:

Učivo

(hospodářský, společenský, politický)

Náboženské představy

Počátek písma a kultury

Přínos starověkých civilizací pro světové kultury

Řecko

Kořeny řecké civilizace

Řím

Naše země v době římské

Vzdělávací oblast: *Člověk a společnost*

Vyučovací předmět: *Dějepis*

Ročník: 7.

Výstup - Žák dle svých schopností:

Středověk a křesťanství

- seznámí se s prvními státními útvary na našem území

- získá základní poznatky z období počátku českého státu

- seznámí se s obdobím rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské

- pozná úlohu a postavení církve ve středověké společnosti

- dokáže charakterizovat příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí

Učivo

Středověk

První státní útvary na našem území

Slované

Stěhování národů

Sámová říše

Velkomoravská říše

Příchod Cyrila a Metoděje

Počátky českého státu

Románská kultura

Rozmach českého státu za vlády Přemyslovců a Lucemburků

Změny ve středověké společnosti

Rozvoj měst

Karel IV.

Rozvoj kultury a vzdělání

Gotická kultura

Renesanční kultura

Husitství

Příčiny

Průběh

Výsledky

Významné osobnosti

Vláda Jiřího z Poděbrad

Vzdělávací oblast: *Člověk a společnost*

Vyučovací předmět: *Dějepis*

Ročník: *8.*

Výstup - Žák dle svých schopností:

Novověk

- seznámí se s důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací
- zjistí rozdíly způsobu života společnosti jednotlivých historických etap
- získá přehled o zásadních historických událostech v naší zemi
- pozná významné osobnosti našich dějin

Učivo

Počátky novověku

Objevné cesty a jejich důsledky

Kryštof Kolumbus

Poznávání nových civilizací

Humanismus

Vynález knihtisku

České země za vlády Habsburků

Doba Rudolfa II.

Bitva na Bílé hoře - důsledky

Život v době pobělohorské

Barokní kultura

Osvícenství

Marie Terezie, Josef II. - vláda, reformy

Selské rebelie

Hospodářský a kulturní rozvoj

Národní obrození

Utváření novodobého českého státu

František Palacký

1848

Česká politika a kultura na konci 19. století

Vzdělávací oblast: *Člověk a společnost*

Vyučovací předmět: *Dějepis*

Ročník: 9.

Výstup - Žák dle svých schopností:

Nejnovější dějiny

- seznámí se s příčinami a politickými, sociálními, kulturními důsledky 1. sv. války
- získá poznatky o vzniku samostatné Československé republiky

- pozná průběh a důsledky 2. světové války a nový politický a hospodářský vývoj v Evropě

- chápe význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti

Učivo

1. světová válka

Vznik Československého státu

T.G. Masaryk

1. republika

Hospodářská krize

30. léta v Československu

Fašismus v Evropě

E. Beneš, Mnichov

2. světová válka

Protektorát Čechy a Morava

Slovenský stát

Průběh a důsledky války

Domácí a zahraniční odboj

Holocaust

Poválečný vývoj

Období zápasu o demokracii

Únor 1948

Totalitní režim a odpor proti němu

Rok 1968

Nové společenské poměry v Evropě

Rok 1989

Vznik ČR

Vstup ČR do EU

6.5.3. Charakteristika vzdělávací oblasti - Výchova k občanství

Vzdělávací obor se zaměřuje na formování osobnosti žáků po stránce mravní, citové a volní tak, aby jejich začleňování do společenských vztahů bylo co nejuspěšnější. Cílem je vybavit žáky základními vědomostmi o podstatě a fungování společnosti, o právech a povinnostech občanů, poskytnout jim základní orientaci v právních předpisech a normách potřebných v běžném životě a vytvářet u nich základy právního vědomí a občanské odpovědnosti.

Strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

- výklad
- samostatná práce
- vyhledávání
- skupinová práce
- sebehodnocení

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- zvládnutí přiměřeně náročných situací běžného života
- osvojení norem společenského chování a občanského soužití, chápání hodnoty pozitivních mezilidských vztahů
- kultivovanému vyjadřování vlastních myšlenek, názorů, postojů a potřeb a jejich obhajování
- nacházení místa a své role ve společnosti a vytváření představy o vlastní budoucnosti
- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům, k rozvíjení respektu ke kulturním, náboženským a jiným odlišnostem lidí, skupin a různých společenství
- získávání orientace v aktuálním dění naší země a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
- pochopení podstaty demokracie, práv a povinností občanů, rozpoznání protiprávního jednání a vědomí jeho důsledků

6.5.4. Občanská výchova - vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast: *Člověk a společnost*

Vyučovací předmět: *Občanská výchova*

Ročník: 6.

Výstup - Žák dle svých schopností:

Člověk ve společnosti

- má základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků
- formuluje své nejbližší plány
- respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití
- uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepříjemného chování a porušování společenských norem
- rozpozná hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům
- je seznámen s nebezpečím rasizmu a xenofobie

Učivo

Obec, region, kraj

Zajímavosti a významné osobnosti obce, regionu, kraje

Přírodní zajímavá místa, kulturní památky, národní zvyky a obyčeje

Rodina

Funkce a struktura rodiny, zákon o rodině, úplná a neúplná rodina

Náhradní rodinná péče

Odpovědnost rodičů za výchovu dětí

Škola

Práva a povinnosti žáků

Vztahy ve škole

Význam vzdělání pro život

Naše vlast

Významné události a osobnosti, které proslavili naši vlast

Státní svátky

Mezilidské vztahy ve společnosti

Základní pravidla společenského chování

Mezilidská komunikace

Úcta k člověku

Rovnoprávné postavení žen a mužů

Rovnocennost a rovnoprávnost národnostních menšin

Problémy lidské nesnášenlivosti

Mravní hodnoty jedince

Výstup - Žák dle svých schopností:

- kriticky přistupuje k projevům vandalismu
- toleruje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti

Učivo

Člověk a svoboda

Otázky víry a náboženství

Nebezpečí náboženských sekt

Vzdělávací oblast: *Člověk a společnost*
Vyučovací předmět: *Občanská výchova*

Ročník: 7.

Výstup - Žák dle svých schopností:

Stát a právo

- uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání
- má základní znalosti o podstatě a fungování demokratické společnosti
- chápe státoprávní uspořádání ČR, zákonodárných orgánů a institucí státní správy
- zná základní práva a povinnosti občanů
- uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání
- zvládá běžnou komunikaci s úřady

Učivo

Právní základy státu
Ústava a zákony ČR
Prezident republiky
Složky státní moci, jejich orgány a instituce
Politické strany
Státní občanství
Státní symboly
Státní správa a samospráva
Orgány a instituce státní správy a samosprávy
Volby do zastupitelských orgánů
Lidská práva
Principy demokracie
Základní lidská práva, Listina základních práva a svobod, práva dítěte a jejich ochrana, rodinné právo
Poškození lids. práv, týrané dítě, zneužívané dítě, šikana, diskriminace
Národnostní problematika
Člověk a právo
Práva a povinnosti občana
Právní řád
Orgány právní ochrany
Soudy
Právní dokumenty občana
Právní vztahy a z nich vyplývající závazky
Pracovní právo
Osobní vlastnictví

Výstup - Žák dle svých schopností:

Učivo

Druhy a postihy protiprávního jednání

Trestná činnost mládeže

Styk s úřady

Vyučovací oblast: *Člověk a společnost*

Vzdělávací předmět: *Občanská výchova*

Ročník: 8.

Výstup - Žák dle svých schopností:

Péče o občana

- rozumí významu vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním

- rozezná nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy

- uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany
- využívá v krizových situacích služeb pomáhajících organizací
- má osvojeny nezbytné dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí

Učivo

Opakování učiva 7. ročníku

Školství v ČR

Právo na vzdělání, význam vzdělání, školský systém

Příprava pro profesní uplatnění

Systém celoživotního vzdělávání

Člověk a volný čas

Kultura

Sport

Volnočasové aktivity

Zájmové a sportovní organizace

Význam kultury v životě člověka

Kulturní zařízení

Nevhodné využívání volného času

Nebezpečí drog

Zdravotní a sociální péče

Systém zdravotní péče

Zdravotní a sociální pojištění

Sociální zabezpečení

Orgány a instituce zdravotní a sociální péče

Pomáhající organizace (krizová centra)

Vzdělávací oblast: *Člověk a společnost*

Vyučovací předmět: *Občanská výchova*

Ročník: 9.

Výstup - Žák dle svých schopností:

Péče o občana

- dokáže vyřizovat své osobní záležitosti, v případě potřeby požádá vhodným způsobem o radu

Mezinárodní vztahy

- ví o právech občanů ČR v rámci EU a způsobech jejich uplatňování
- uvádí některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má ČR vztah a ví o výhodách spolupráce mezi státy
- uvádí příklady mezinárodního terorismu

Učivo

Opakování učiva 8. ročníku

Pracovní uplatnění

Kvalifikace, rekvalifikace

Odměna za práci

Daně

Nezaměstnanost, pracovní úřady, finanční podpora v nezaměstnanosti

Peníze a jejich funkce

Podoby peněz

Formy platby

Hospodaření a rozpočet rodiny

Měna v EU a ostatní cizí měny

Evropská integrace

Členské státy EU

Postavení ČR v rámci EU

Mezinárodní spolupráce

Ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy

Významné mezinárodní organizace

6.6. ČLOVĚK A PŘÍRODA

6.6.1. Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a příroda navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět, která přibližuje přírodovědné učivo na 1. stupni. Dává žákům příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Žáci získávají základ pro pochopení a porozumění přírodních zákonitostí a poznatků, které mohou uplatnit v praktickém životě. Seznamují se s vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a se závislostí člověka na přírodních zdrojích. Oblast učí žáky využívat přírodovědné znalosti ve prospěch ochrany přírody.

Vzdělávací oblast Člověk a příroda zahrnuje vzdělávací obory Fyzika, Chemie, Přírodopis a Zeměpis, které svým charakterem výuky umožňují žákům hlouběji porozumět procesům probíhajícím v přírodě, vzájemným souvislostem a vztahům mezi nimi.

Vzdělávací oblast umožňuje žákům poznávat přírodní a socioekonomické podmínky nejen v nejbližším okolí a na území ČR, ale i v Evropě a ve světě. Vychází z osobních zkušeností a znalostí žáků a rozvíjí jejich specifické zájmy.

Vzdělávací obsah přírodovědného i společenskovedního charakteru vzdělávacího oboru Zeměpis je v zájmu zachování jeho celistvosti umístěn v této vzdělávací oblasti.

Strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

- výklad
- samostatná práce
- vyhledávání
- skupinová práce
- sebehodnocení

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení schopností získávat informace při řešení přírodovědných i technických problémů a pracovat s nimi
- porovnávání a zobecňování nových poznatků a vlastních zkušeností a jejich využití v praktickém životě
- hledání odpovědí na otázky o způsobu a příčinách přírodních procesů
- porozumění vztahům a souvislostem mezi činnostmi lidí, přírodním a životním prostředím
- získávání základních informací o přírodních a socioekonomických poměrech ve vybraných státech
- podílení se svým chováním na ochraně životního prostředí
- osvojování dovedností předcházet a řešit situace ohrožující životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí

6.6.2. Fyzika - vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast: *Člověk a příroda*

Vyučovací předmět: *Fyzika*

Ročník: 6.

Výstup - Žák dle svých schopností:

- osvojí si význam přírodních věd	Učivo
- rozlišuje látku a těleso	Úvod do předmětu
- má představu o tom, z čeho se skládá atom	Význam zkoumání okolního světa
- popíše rozdíl mezi látkou pevnou, kapalnou a plynnou	Látka a těleso
- ovládá značky a jednotky základních veličin	Částicové složení látek, atom
-	
- změří délku tělesa	Rozdělení látek na kapalné, pevné a plynné
- změří hmotnost pevných a kapalných těles	Fyzikální veličiny
-	délka
- změří objem kapalného a pevného tělesa pomocí odměrného válce	hmotnost
- změří teplotu pomocí teploměrů	objem
- změří časový úsek pomocí stopky	teplota
-	čas
- rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla	Gravitační pole a gravitační síla
-	přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa
- předpovídá změnu pohybu těles při působení síly	Působení sil stejných a opačných směrů na těleso
- sestaví podle schématu elektrický obvod	Elektromagnetické děje
- zná zdroje elektrického proudu	Elektrický obvod
- zná druhy magnetů a jejich praktické využití	zdroje napětí, spotřebiče
	vodiče

Výstup - Žák dle svých schopností:

Učivo
Magnetické pole
magnetická síla

Vzdělávací oblast: *Člověk a příroda*

Vyučovací předmět: *Fyzika*

Ročník: 7.

Výstup - Žák dle svých schopností:

Mechanické vlastnosti tekutin a plynů

- využívá poznatků o zákonitosti tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů

Pohyb těles

- pozná, zda je těleso v klidu, či v pohybu
- zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu při řešení jednoduchých problémů
- rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla
- předpovídá změnu pohybu těles při působení síly

Světelné děje

- rozpozná, zda těleso je, či není zdrojem světla
- zná způsob šíření světla v prostředí
- rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití

Učivo

Pascalův zákon

hydraulická zařízení, užití v praxi

Hydrostatický a atmosférický tlak

souvislost mezi hydrost. tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny

souv. atmosf. tlaku s některými procesy v atmosféře

Archimédův zákon

vztlková síla, potápění, vznášení se a plování těles v klidných tekutinách

Pohyb těles

pohyb a klid těles

Tlaková síla a tlak

tlaková síla, tlak a jeho jednotka

Třecí síla

smykové tření, ovlivňování velikosti třecí síly v praxi

Vlastnosti světla

zdroje světla

rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích

odraz světla

druhy a využití zrcadel

čočky a jejich využití

praktické využití optických přístrojů

Vzdělávací oblast: *Člověk a příroda*

Vyučovací předmět: *Fyzika*

Ročník: 8.

Výstup - Žák dle svých schopností:

- zná vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců)

- aplikuje poznatky o jednoduchých strojích při řešení praktických problémů

- změří elektrický proud a napětí

- rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností

- zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními

- rozpozná vzájemné přeměny různých forem energie, jejich přenosu a využití

- rozezná teplo přijaté či odevzdané tělesem

Učivo

Práce a výkon
jednoduché stroje a jejich užití v praxi
tepelné motory

Elektrické děje

Elektrický obvod

elektrická síla, elektrický náboj

vodiče a izolanty

tepelné účinky elektrického proudu

elektrický odpor

stejnoseměrný elektromotor

Energie

Formy energie

druhy energie

elektrická energie a výkon

Přeměny skupenství

tání a tuhnutí, skupenské teplo tání

vypařování a kapalnění

teplota varu kapaliny

Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie

Vzdělávací oblast: *Člověk a příroda*

Vyučovací předmět: *Fyzika*

Ročník: 9.

Výstup - Žák dle svých schopností:

Zvukové děje

- rozpozná zdroje zvuku, jeho šíření a odraz
- posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka

- zná planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci
- osvojuje si základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a jejím postavení ve vesmíru
- objasňuje pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země
- rozlišuje hvězdu od planety na základě jejich vlastností

sestaví podle schématu elektrický obvod

- pojmenovává výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí

Učivo

Vlastnosti zvuku

vznik a zdroje zvuku

látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku

odraz zvuku na překážce, ozvěna

hudební nástroje

škodlivost nadměrného hluku

Vesmír

Sluneční soustava

její hlavní složky

měsíční fáze

Hvězdy

rozdíly mezi planetou a hvězdou

Elektromagnetické děje

elektrický obvod

transformátor

výroba a přenos elektr. energie

jaderná energie, jaderný reaktor, jaderná elektrárna

ochrana lidí před radioaktivním zářením

6.6.3. Chemie - vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast: *Člověk a příroda*

Vyučovací předmět: *Chemie*

Ročník: *8.*

Výstup - Žák dle svých schopností:

Pozorování, pokus a bezpečnost práce

- rozlišuje společné a rozdílné vlastnosti látek
- rozpoznává přeměny skupenství látek
- pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami

- umí reagovat na případy úniku nebezpečných látek

Směsi

- pozná směsi a chemické látky, rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě

- rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití, uvede zdroje znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí

Částicové složení látek a chemické prvky

Učivo

Vlastnosti látek - hustota, rozpustnost, kujnost, tepelná a elektrická vodivost

Nebezpečné látky a přípravky

Zásady bezpečné práce - ve škole, v životě

Mimořádné události - úniky nebezpečných látek, havárie chemických provozů, ekologické katastrofy

Směsi - různorodé a stejnorodé roztoky, koncentrovanější, zředěnější, nasycený, nenasycený roztok, vliv teploty

a míchání na rychlost rozpouštění pevné látky, oddělování složek směsí / usazování, filtrace, destilace, krystalizace/

Voda - voda v přírodě, pitná a užitková voda, odpadní vody, čistota vody

Vzduch - složení, čistota ovzduší, smog, teplotní inverze

Částicové složení látek - molekuly, atomy, atomové jádro

Výstup - Žák dle svých schopností:

- zná nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché sloučeniny a jejich značky
- rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti

Chemické reakce

- pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších reakcí

Anorganické sloučeniny

- popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a zná vliv těchto na životní prostředí
- orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem
- umí poskytnout první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem

Učivo

Prvky - názvy, značky, vlastnosti a použití nejobvyklejších prvků

Orientace v periodické soustavě prvků

Sloučeniny - nejjednodušší chemické sloučeniny

- nejjednodušší reakce nejobvyklejších prvků

Oxidy - názvosloví nejobvyklejších oxidů, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů

Kyseliny a hydroxidy - kyselost

a zásaditost roztoků, vlastnosti, názvy

a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů

Soli - vlastnosti, použití vybraných solí

Vzdělávací oblast: *Člověk a příroda*

Vyučovací předmět: *Chemie*

Ročník: 9.

Výstup - Žák dle svých schopností:

Organické sloučeniny

- umí zhodnotit užívání paliv jako zdrojů energie
- zná příklady produktů průmyslového zpracování ropy

Chemie a společnost

- ví o využívání prvotních a druhotných surovin
- zná zásady bezpečnosti při práci s chemickými látkami
- umí zhodnotit využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka

Učivo

- paliva - ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva, příklady využití

Uhlovodíky - jejich zdroje, vlastnosti a využití, směsi uhlovodíků, alkoholy, aromatické uhlovodíky

Přírodní látky - zdroje, vlastnosti, bílkoviny, tuky, sacharidy, vitaminy, vliv na zdraví člověka

Chemický průmysl v ČR - výroby, recyklace surovin

Průmyslová hnojiva - užití a hledisko ochrany životního prostředí

Stavební pojiva - cement, vápno, sádra, užití v praxi

- bezpečnost při práci

Plasty a syntetická vlákna - vlastnosti, použití, likvidace

Hořlaviny - význam tříd nebezpečnosti, zásady zacházení, první pomoc při poleptání

Léčiva a návykové látky

6.6.4. Přírodopis - vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: *Přírodopis*

Ročník: 6.

Výstup - Žák dle svých schopností:

	Učivo
Obecná biologie a genetika	Úvod do předmětu
- získá základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích	Vznik života Vývoj, rozmanitost, projevy života, názory na vznik života
- orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozlišuje základní projevy a podmínky života	Základní složení a struktura živých soustav Buňky, pletiva, tkáně
- má znalosti o vlivu virů a bakterií v přírodě a na člověka	Viry a bakterie Výskyt, význam a praktické využití
- rozpozná rozdíly mezi jednobuněčnými a mnohobuněčnými organismy	Význam a zásady třídění organismů Organismy jednobuněčné mnohobuněčné
Biologie rostlin	Systém rostlin
- rozliší základní systematické skupiny nižších rostlin	Vybraní zástupci nižších rostlin (řasy)
Biologie hub	Houby bez plodnic
- pozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků	Základní charakteristika, vliv na člověka a ostatní živé organismy Houby s plodnicemi Stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzum. a prv. pom. při otr. houbami
- pozná lišejníky	Lišejníky Výskyt a význam
Biologie člověka	Stavba a funkce jednotlivých částí těla

Výstup - Žák dle svých schopností:

- porovná vnitřní a vnější stavbu živočichů

Biologie živočichů

- rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná hlavní zástupce

- odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení se danému prostředí

- ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka

- uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy

Praktické poznávání přírody

- dodržuje základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody
- využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu

Učivo

Živočišná buňka, tkáň

Organismy jednobuněčné a mnohobuněčné

Vývoj, vývin a systém živočichů

Významní zástupci jednotlivých skupin živočichů

Projevy chování živočichů

Měkkýši

Členovci

Hmyz

Rozšíření, význam a ochrana živočichů

Živočišná společenstva

Praktické metody poznávání přírody

Vzdělávací oblast: *Člověk a příroda*

Vyučovací předmět: *Přírodopis*

Ročník: 7.

Výstup - Žák dle svých schopností:

Biologie rostlin

- porovná vnější a vnitřní stavbu rostlinného těla a zná funkce jednotlivých částí těla rostlin
- ví o základních rostlinných fyziologických procesech a o jejich využití

- rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce
- popíše přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí

- zná význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování
- pozná význam rostlin pro člověka

Biologie živočichů

- rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná hlavní zástupce

Biologie člověka

Učivo

Opakování učiva 6. ročníku

Stavba tvar a funkce rostlin

Stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod)

Principy fotosyntézy

Dýchání, růst, rozmnožování

Systém rostlin

Poznávání a zařazování běžných druhů a vybraných zástupců nižších a vyšších rostlin (mechorosty, kaprad'orosty, nahosemenné, krytosemenné rostliny) a jejich vývoj

Význam rostlin a jejich ochrana

Využití hospodářsky významných rostlin

Chráněné rostliny

Léčivé rostliny

Jedovaté rostliny

Vývoj, vývin a systém živočichů

Obratlovci

Stavba a funkce jednotlivých částí těla

Výstup - Žák dle svých schopností:

- porovná vnější a vnitřní stavbu živočichů a vysvětlí funkce jednotlivých orgánů
- zná základní funkce hlavních orgánů a orgánových soustav rostlin a živočichů

Biologie živočichů

- odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení se danému prostředí
- ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka

- uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy

Praktické poznávání přírody

- dodržuje základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody
- využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu

Učivo

Orgány, orgánové soustavy, rozmnožování

Rozšíření, význam a ochrana živočichů

Živočišná společenstva

Hospodářsky významné druhy

Kriticky ohrožené druhy

Projevy chování živočichů

Exkurze

Praktické metody poznávání přírody

Vzdělávací oblast: *Člověk a příroda*

Vyučovací předmět: *Přírodopis*

Ročník: *8.*

Výstup - Žák dle svých schopností:

Biologie živočichů

- rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná hlavní zástupce
- porovná vnější a vnitřní stavbu živočichů a vysvětlí funkce jednotlivých orgánů
- zná základní funkce hlavních orgánů a orgánových soustav živočichů

- odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení se danému prostředí

- ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka

- uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy

Neživá příroda

- ví o významu vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi

Biologie člověka

- popíše vznik a vývoj jedince

Učivo

Opakování učiva 7. ročníku

Vývoj, vývin a systém živočichů

Savci

Stavba a funkce jednotlivých částí těla

Orgány, orgánové soustavy, rozmnožování

Rozšíření, význam a ochrana živočichů

Živočišná společenstva

Hospodářsky významné druhy

Kriticky ohrožené druhy

Projevy chování živočichů

Podnebí a počasí ve vztahu k životu organismů

Názory na vznik člověka a jeho vývoj

Výstup - Žák dle svých schopností:

- charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka
- popíše stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkce
- rozliší příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby
- zná zásady poskytování předlékařské první pomoci při poranění
- zná základy genetiky

Praktické poznávání přírody

- dodržuje základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody
- využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu

Učivo

Stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla
Orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací, reprodukční a řídicí)
Vývin jedince
Hlavní období lidského života

Nemoci, úrazy a prevence
Příznaky, zásady poskytování první pomoci
Závažná poranění a život ohrožující stavy

Dědičnost a proměnlivost organismů
Podstata dědičnosti, přenos dědičných informací, vliv na vývoj organismů

Praktické metody poznávání přírody

Vzdělávací oblast: *Člověk a příroda*

Vyučovací předmět: *Přírodopis*

Ročník: 9.

Výstup - Žák dle svých schopností:

Učivo

Neživá příroda

Opakování učiva 8. ročníku

- popíše jednotlivé vrstvy Země

Země

Vznik a stavba Země

- pozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny

Nerosty a horniny

Vznik, vlastnosti, praktický význam a využití vybraných zástupců

- rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů

Vnější a vnitřní geologické děje

Příčiny a důsledky

- rozezná některé druhy půd a objasní jejich vznik

Půdy

Složení, vlastnosti a význam půdy pro výživu rostlin

Hospodářský význam pro společnost

Devastace a příklady rekultivace

Vývoj zemské kůry a organismů

na Zemi

Vznik života, vývoj organismů a jejich přizpůsobování se prostředí

- ví o významu vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi

Podnebí a počasí ve vztahu k životu organismů

Základy ekologie

Výstup - Žák dle svých schopností:

- uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi
- rozliší populace, společenstva, ekosystémy a objasní základní principy některého ekosystému
- vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech
- popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky

- pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí

Praktické poznávání přírody

- dodržuje základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody
- využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu

Učivo

Organismy a prostředí
Vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím
Populace, společenstva, přirozené
a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému

Ochrana přírody a životního prostředí
Globální problémy a jejich řešení
Chráněná území

Exkurze

Praktické metody poznávání přírody

6.6.5. Zeměpis - vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast: *Člověk a příroda*

Vyučovací předmět: *Zeměpis*

Ročník: 6.

Výstup - Žák dle svých schopností:

Přírodní obraz země

- objasní důsledky pohybů Země

Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie

- rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii

- má osobní představu o prostředí, které nás obklopuje, umí ho popsat a určit jednoduché vazby, vyjádří co mu prospívá a škodí

Terénní geografické praxe a aplikace

- ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu

Přírodní obraz země

- ví o působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a

Učivo

Úvod do předmětu

Země jako vesmírné těleso

Tvar a pohyby Země, důsledky pohybů Země na život lidí a organismů, střídání dne a noci, střídání ročních období, časová pásma

Komunikační geografický a kartografický jazyk

Vybrané obecně používané geografické a topografické pojmy

Jazyk mapy

Symboly, smluvené značky, vysvětlivky

Geografická kartografie a topografie

Druhy map, glóbus, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky

Měřítko a obsah plánů a map, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám

Praktická cvičení s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě

Cvičení a pozorování v terénu v místní krajině, geografická exkurze

Orientační body, jevy, pomůcky a přístroje

Stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu

Jednoduché náčrty krajiny, schématické náčrty pochodové osy

Krajinná sféra

Přírodní sféra a její základní složky a prvky, přírodní oblasti Země, podnebné pásy

Výstup - Žák dle svých schopností:

- jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost
- ví o působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu

Učivo

System přírodní sféry na regionální úrovni
Přírodní oblasti

Vzdělávací oblast: *Člověk a příroda*

Vyučovací předmět: *Zeměpis*

Ročník: 7.

Výstup - Žák dle svých schopností:

Životní prostředí

- umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin
- zná příklady přírodních a kulturních krajinných složek
- uvede na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí

Česká republika

- vymezí a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy
- charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu
- určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední státy
- zná přírodní podmínky ČR, popíše povrch a jeho členitost
- uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva

- vyhledá na mapách jednotlivé kraje České republiky a charakterizuje hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti

Učivo

Opakování učiva 6. ročníku

Krajina

Přírodní a společenské prostředí

Typy krajin

Vztah příroda a společnost

Principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a enviromentální problémy lidstva

Místní region

Zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu, rozloha a ohraničení vzhledem k okolním regionům

Česká republika

Zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry

Obyvatelstvo

Hospodářství

Hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě

Regiony České republiky

Územní jednotky státní správy

a samosprávy, krajské členění, kraj místního regionu, spolupráce se sousedními státy

Vzdělávací oblast: *Člověk a příroda*

Vyučovací předmět: *Zeměpis*

Ročník: *8.*

Výstup - Žák dle svých schopností:

Regiony světa

- vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány
- charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států

Terénní geografické praxe a aplikace

- uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě

Učivo

Opakování učiva 7. ročníku

Světadíly, oceány, makroregiony světa

Státy EU, určující a srovnávací kritéria včetně polohy a rozlohy

Oblasti - přírodní, podnebné, vegetační, sídelní, jazykové, náboženské, kulturní

Regionální společenské a politické útvary

Národní a mnohonárodnostní státy, části států, hospodářské oblasti, kraje, města

Regiony

Vybrané přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení ve vybraných regionech

Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života

Živelné pohromy

Opatření, chování a jednání při nebezpečí živelných pohrom

Vzdělávací oblast: *Člověk a příroda*

Vyučovací předmět: *Zeměpis*

Ročník: 9.

Výstup - Žák dle svých schopností:

Společenské a hospodářské prostředí

- ví jak přírodní podmínky souvisí s funkcí a rozmístěním lidských sídel

- vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace

Učivo

Opakování učiva 8. ročníku

Obyvatelstvo světa

Struktura a rozložení světové populace, její růst, pohyb národů, jazykových skupin a náboženství

Globalizační, společenské, politické
a hospodářské procesy

Aktuální společenské, sídelní, politické
a hospodářské poměry současného světa

Světové hospodářství

Odvětvová struktura, ukazatelé hospodářského rozvoje a životní úrovně,
hlavní světové surovinové a energetické zdroje

Státy světa

Politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení států

6.7. UMĚNÍ A KULTURA

6.7.1. Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Umění a kultura provází žáky po celou dobu povinné školní docházky. Přispívá ke kultivaci osobnosti žáka tím, že dává prostor pro uplatnění jeho tvořivých schopností a zprostředkovává mu umělecké zážitky prostřednictvím vlastní tvorby. Naplňuje přirozenou potřebu projevit se. Ve výuce je možné přiblížit žákům hudební i výtvarné umění a působit tak na jejich estetické vnímání. Získané dovednosti mohou obohatit život v podobě náplně zájmových činností.

Vzdělávací oblast má významný rehabilitační a relaxační charakter. Na žáky působí harmonizující prostředí, ve kterém se snižuje jejich vnitřní napětí, psychická nevyváženost, nesoustředěnost a v mnohých případech i agresivita. Žáci s mentálním postižením mají předpoklady k osvojení hudebních a výtvarných dovedností a mohou v této oblasti dosahovat vynikajících výsledků. Veřejná vystoupení podporují růst jejich sebevědomí a přispívají k odolnosti vůči stresu a trémě.

Vzdělávací oblast se realizuje ve vzdělávacích oborech **Hudební výchova** a **Výtvarná výchova**.

Vzdělávací obor **Hudební výchova** vytváří u žáků kladný vztah k hudbě, rozvíjí jejich hudebnost, podporuje schopnosti hudbu emocionálně prožít a poskytuje vhled do hudební kultury. Hudební činnosti podporují u žáků rozvoj hudebních schopností a individuálních hudebních dovedností – sluchových, rytmických, pěveckých, intonačních, instrumentálních, hudebně tvořivých, poslechových a pohybových.

Ve vzdělávacím oboru **Výtvarná výchova** dochází k poznávání prostředků výtvarného jazyka a k všestrannému prohlubování senzibility žáka. Prostřednictvím tvůrčích činností zaměřených na vnímání, tvorbu a interpretaci se rozvíjí smyslové vnímání, schopnost vyjadřovat a prezentovat emoce, představy, pocity, zkušenosti a myšlenky. Dále pomáhá uplatňovat neverbální komunikaci, zlepšovat jemnou motoriku a získávat tak všestranné dovednosti.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru napomáhá k rozvíjení tvořivosti a vnímavosti k sobě samému i okolnímu světu. Vytváří příležitosti pro vzájemnou spolupráci, toleranci a napomáhá utváření postojů a hodnot.

Strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

- výklad
- samostatná práce
- vyhledávání
- skupinová práce

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení pozitivního vztahu k umění a jeho vnímání
- využívání a rozvíjení tvořivých vlastností a dovedností

-
- rozvíjení estetického cítění a vnímání prostředí
 - ke kultivovanému vystupování a získávání sebedůvěry
 - poznání, že kultura a umění obohacují život člověka
 - poznávání národní kultury, její duchovní hodnoty a vědomí ji chránit
 - seznámení se s kulturami jiných národů a etnik, jejich akceptování

6.7.2. Hudební výchova - vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast: *Umění a kultura*

Vyučovací předmět: *Hudební výchova*

Ročník: 1.

Výstup - Žák dle svých schopností:

- zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty

- mění pohyb podle tempových a rytmických změn

Učivo

Vokální činnosti a instrumentální činnosti

- rytmizace říkadel, zpěv lidových a umělých písní v přiměřeném rozsahu
- hra na nástroje Orffova instrumentáře
- hra na tělo

Poslechové činnosti

- rozpoznávání tempa a rytmu
- skladby určené dětem

Hudebně pohybové činnosti

- pochod podle hudebního doprovodu

Vzdělávací oblast: *Umění a kultura*

Vyučovací předmět: *Hudební výchova*

Ročník: 2.

Výstup - Žák dle svých schopností:

- zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty

- soustředí se na poslech jednoduché krátké skladby

- mění pohyb podle tempových a rytmických změn

Učivo

Vokální činnosti a instrumentální činnosti

- zpěv lidových a umělých písní přiměřeného rozsahu
- hra na nástroje Orffova instrumentáře
- hra na tělo

Poslechové činnosti

- rozpoznávání tempa a rytmu
- výška tónu
- skladby určené dětem

Hudebně pohybové činnosti

- pochod podle hudebního doprovodu
- pohybové hry s říkadly a dětskými popěvkami

Vzdělávací oblast: *Umění a kultura*

Vyučovací předmět: *Hudební výchova*

Ročník: 3.

Výstup - Žák dle svých schopností:

- zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty
- soustředí se na poslech jednoduché krátké skladby
- rozlišuje sílu zvuku

Učivo

Vokální činnosti a instrumentální činnosti

- zpěv lidových a umělých písní přiměřeného rozsahu
- hra na nástroje Orffova instrumentáře
- hra na tělo

Poslechové činnosti

- rozpoznávání tempa a rytmu
- výška, síla tónu
- skladby určené dětem

Vzdělávací oblast: *Umění a kultura*

Vyučovací předmět: *Hudební výchova*

Ročník: 4.

Výstup - Žák dle svých schopností:

- zpívá jednoduché písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem
- soustředí se na poslech skladby
- odliší tóny podle výšky, délky, síly, barvy
- umí propojit vlastní pohyb s hudbou

Učivo

Vokální činnosti a instrumentální činnosti

- zpěv lidových a umělých písní v přiměřeném rozsahu
- hra na nástroje Orffova instrumentáře
- hra na tělo
- intonační cvičení

Poslechové činnosti

- rozpoznávání tempa a rytmu
- výška, síla tónu
- zvuk hudebních nástrojů
- skladby určené dětem
- slavné melodie

Hudebně pohybové činnosti

- pochod podle hudebního doprovodu
- pohybové hry s říkadly a dětskými popěvkami

Vzdělávací oblast: *Umění a kultura*

Vyučovací předmět: *Hudební výchova*

Ročník: 5.

Výstup - Žák dle svých schopností:

- zpívá jednoduché písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem
- naučí se správně hospodařit s dechem při interpretaci písní - frázování
- doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje

- soustředí se na poslech skladby

- odliší tóny podle výšky, síly a délky, barvy

- umí propojit vlastní pohyb s hudbou

Učivo

Vokální činnosti a instrumentální činnosti

- zpěv lidových a umělých písní v přiměřeném rozsahu
- hra na nástroje Orffova instr. (interpretace těžkých a lehkých dob v dvou, tří a čtyřdobém taktu, hra doprovodu)
- grafický záznam melodie

Poslechové činnosti

- skladby určené dětem, slavné melodie a skladby, nejvýznamnější hudební skladatelé
- výška, síla, délka tónu
- zpěvní hlasy
- zvuk hudebních nástrojů

Hudebně pohybové činnosti

- pohybové hry s říkadly a dětskými popěvkami

Vzdělávací oblast: *Umění a kultura*

Vyučovací předmět: *Hudební výchova*

Ročník: 6.

Výstup - Žák dle svých schopností:

- zná a interpretuje lidové a umělé písně
- doprovází písně

- soustředí se na poslech skladeb

- rozpozná vybrané hudební nástroje

Učivo

Vokální a instrumentální činnosti

- zpěv jednohlasu
- intonační cvičení
- hra na tělo, nástroje Orffova instrumentáře

Poslechové činnosti

- hudební vyjadřovací prostředky ve skladbě
- hudební nástroje

Hudebně pohybové činnosti

- hudebně pohybové hry
- muzikoterapie

Vzdělávací oblast: *Umění a kultura*

Vyučovací předmět: *Hudební výchova*

Ročník: 7.

Výstup - Žák dle svých schopností:

- zná a interpretuje lidové a umělé písně
- doprovází písně
- soustředí se na poslech skladeb
- rozpozná vybrané hudební nástroje
- zná vybrané hudební skladatele a jejich díla

Učivo

Vokální a instrumentální činnosti

- zpěv jednohlasu
- intonační cvičení
- seznámení s grafickým záznamem melodie
- hra na tělo, nástroje Orffova instrumentáře

Poslechové činnosti

- hudební vyjadřovací prostředky ve skladbě
- hudební nástroje
- nejvýznamnější hudební skladatelé a jejich díla

Hudebně pohybové činnosti

- hudebně pohybové hry
- muzikoterapie

Vzdělávací oblast: *Umění a kultura*

Vyučovací předmět: *Hudební výchova*

Ročník: *8.*

Výstup - Žák dle svých schopností:

- zná a interpretuje vybrané lidové a umělé písně
- doprovází písně pomocí ostinata
- soustředí se na poslech skladeb většího rozsahu
- rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru
- zná vybrané hudební skladatele a jejich díla

Učivo

Vokální a instrumentální činnosti

- zpěv jednohlasu i vícehlasu (kánon) v přiměřeném rozsahu
- intonační cvičení
- seznámení s grafickým záznamem melodie
- hra na tělo, nástroje Orffova instrumentáře (ostinátní doprovod, prodleva apod.)

Poslechové činnosti

- rozlišování zpěvních hlasů
- hudební nástroje
- hudební uskupení
- hudební vyjadřovací prostředky ve skladbě, mimohudební obsah díla
- nejvýznamnější hudební skladatelé a jejich díla

Hudebně pohybové činnosti

- taktování a pohyb na hudbu
- hudebně pohybové hry
- základní taneční kroky klasických tanců
- relaxační techniky, muzikoterapie

Vzdělávací oblast: *Umění a kultura*

Vyučovací předmět: *Hudební výchova*

Ročník: 9.

Výstup - Žák dle svých schopností:

- zná a interpretuje vybrané lidové a umělé písně
- doprovází písně pomocí ostinata
- soustředí se na poslech skladeb většího rozsahu
- rozeznává různé hudební žánry
- rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru
- zná vybrané hudební skladatele a jejich díla

Učivo

Vokální a instrument. činnosti

- zpěv jednohlasu i vícehlasu (kánon) v přiměřeném rozsahu
- intonační cvičení
- seznámení s grafickým záznamem melodie
- hra na tělo, nástroje Orffova instrumentáře (ostinátní doprovod, prodleva apod.)

Poslechové činnosti

- rozlišování zpěvních hlasů
- hudební žánry
- hudební nástroje
- hudební uskupení
- hudební vyjadřovací prostředky ve skladbě, mimohudební obsah díla
- nejvýznamnější hudební skladatelé a jejich díla

Hudebně pohybové činnosti

- taktování a pohyb na hudbu
- hudebně pohybové hry
- základní taneční krok klasic. nebo moderních tanců
- relax. techniky, muzikoterap.

6.7.3. Výtvarná výchova - vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast: *Umění a kultura*

Vyučovací předmět: *Výtvarná výchova*

Ročník: *1.*

Výstup - Žák dle svých schopností:

- zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu
- rozeznává linie, barvy, tvary a objekty ve výsledcích tvorby
- vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)
- uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech

Učivo

- prostředky a postupy pro vyjádření nálad a fantazijních představ (manipulace s objekty, kresba a malba, tradiční a netradiční prostředky a jejich kombinace)
- vnímání výsledků tvůrčích činností vlastních i ostatních (malba, kresba, ilustrace hračky, plastika)
- prezentace výsledků vlastních tvůrčích činností ve třídě i ve škole (pracovní prezentace za pomoci učitele pro spolužáky, spolupráce při propagaci a prezentaci školy v rámci výstav i dalších akcí školy)

Vzdělávací oblast: *Umění a kultura*

Vyučovací předmět: *Výtvarná výchova*

Ročník: 2.

Výstup - Žák dle svých schopností:

- zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu
- rozezná, pojmenovává a porovnává linie, barvy, tvary a objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)
- uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, jsou
- schopni sdělit výsledky své činnosti svým spolužákům

Učivo

- prostředky a postupy pro vyjádření nálad a fantazijních představ (těla v prostoru, manipulace s objekty, kresba a malba, tradiční a netradiční prostředky a jejich kombinace)
- vnímání výsledků tvůrčích činností vlastních i ostatních (malba, kresba, ilustrace hračky, plastika)
- prezentace výsledků vlastních tvůrčích činností ve třídě i ve škole (pracovní prezentace za pomoci učitele pro spolužáky, spolupráce při propagaci a prezentaci školy v rámci výstav i dalších akcí školy)

Vzdělávací oblast: *Umění a kultura*

Vyučovací předmět: *Výtvarná výchova*

Ročník: 3.

Výstup - Žák dle svých schopností:

- zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu
- rozeznává, pojmenovává a porovnává linie, barvy, tvary a objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)
- uplatňují vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, jsou schopni sdělit výsledky své činnosti svým spolužákům

Učivo

- prostředky a postupy pro vyjádření emocí, pocitů, nálad a fantazijních představ (pohyb těla v prostoru, manipulace s objekty, kresba a malba, tradiční a netradiční prostředky a jejich kombinace)
- vnímání, porovnávání a hodnocení výsledků tvůrčích činností vlastních i ostatních i výsledků běžné a umělecké produkce (malba, kresba, ilustrace hračky, plastika, objekty, comics)
- prezentace výsledků vlastních tvůrčích činností ve třídě i ve škole (pracovní prezentace za pomoci učitele pro spolužáky, spolupráce při propagaci a prezentaci školy v rámci výstav i dalších akcí školy)

Vzdělávací oblast: *Umění a kultura*

Vyučovací předmět: *Výtvarná výchova*

Ročník: 4.

Výstup - Žák dle svých schopností:

- uplatňují základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizují svůj tvůrčí záměr
- rozlišuje, porovnává, třídí a pojmenovává linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty- velikost, barevný kontrast), získané zkušenosti uplatňuje podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních, při vnímání umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)
- při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie
- vyjadřuje (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla

Učivo

- prostředky a postupy pro vyjádření emocí, pocitů, nálad a fantazijních představ (pohyb těla v prostoru, manipulace s objekty, kresba a malba, tradiční, netradiční prostředky a jejich kombinace)
- vnímání, porovnávání a hodnocení výsledků tvůrčích činností vlastních i ostatních i výsledků běžné a umělecké
- produkce (malba, kresba, ilustrace hračky, plastika, objekty, comics)
- prezentace výsledků vlastních tvůrčích činností ve třídě i ve škole (pracovní prezentace za pomoci učitele pro spolužáky, spolupráce při propagaci a prezentaci školy v rámci výstav i dalších akcí školy)

Vzdělávací oblast: *Umění a kultura*

Vyučovací předmět: *Výtvarná výchova*

Ročník: 5.

Výstup - Žák dle svých schopností:

- uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr
- rozlišuje, porovnává, třídí a pojmenovává linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty- velikost, barevný kontrast), získané zkušenosti uplatňuje podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních, při vnímání umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)
- při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie
- vyjadřuje (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla

Učivo

- prostředky a postupy pro vyjádření emocí, pocitů, nálad a fantazijních představ (pohyb těla v prostoru, manipulace s objekty, kresba a malba, tradiční a netradiční prostředky, jejich kombinace)
- vnímání, porovnávání a hodnocení výsledků tvůrčích činností vlastních i ostatních výsledků běžné a umělecké produkce (malba, kresba, ilustrace hračky, plastika, objekty, comics)
- prezentace výsledků vlastních tvůrčích činností ve třídě i ve škole (pracovní prezentace za pomoci učitele pro spolužáky, spolupráce při propagaci a prezentaci školy v rámci výstav i dalších akcí školy)

Vzdělávací oblast: *Umění a kultura*

Vyučovací předmět: *Výtvarná výchova*

Ročník: 6.

Výstup - Žák dle svých schopností:

- uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru
- uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i v prostoru podle vlastního tvůrčího záměru
- při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a volí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy, hodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává jej s výsledky ostatních

Učivo

Prostředky a postupy pro vyjádření vjemů, emocí, pocitů, nálad, prožitků, představ, zkušeností, myšlenek, situací a událostí (umístění těla a objektů v prostoru, kresba, malba, tradiční a netradiční prostředky a jejich kombinace v ploše a prostoru, práce v grafických editorech)

Rozlišování, porovnávání, třídění a hodnocení výsledků tvůrčích činností vlastních i ostatních (malba, kresba, plastika)

Výběr a třídění výsledků vlastních tvůrčích činností pro prezentaci (podle vlastní potřeby, před spolužáky, rodiči, pro prezentaci školy), vnímání, porovnávání a hodnocení výsledků vlastních s výsledky ostatních

Vzdělávací oblast: *Umění a kultura*

Vyučovací předmět: *Výtvarná výchova*

Ročník: 7.

Výstup - Žák dle svých schopností:

- uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru
- uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i v prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy
- při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a volí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy, hodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává je s výsledky ostatních

Učivo

Prostředky a postupy pro vyjádření vjemů, emocí, pocitů, nálad, prožitků, představ, zkušeností, myšlenek, situací a událostí (umístění těla a objektů v prostoru, kresba, malba, tradiční a netradiční prostředky a jejich kombinace v ploše a prostoru práce v grafických editorech)

Rozlišování, porovnávání, třídění a hodnocení výsledků tvůrčích činností vlastních i ostatních (malba, kresba, plastika)

Výběr a třídění výsledků vlastních tvůrčích činností pro prezentaci (podle vlastní potřeby, před spolužáky, rodiči, pro prezentaci školy), vnímání, porovnávání a hodnocení výsledků vlastních s výsledky ostatních

Vzdělávací oblast: *Umění a kultura*

Vyučovací předmět: *Výtvarná výchova*

Ročník: 8.

Výstup - Žák dle svých schopností:

- uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru
- uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i v prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy, pojmenuje je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních, vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci
- při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledají a volí pro jejich
- vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy, hodnotí a prezentují výsledek své tvorby, porovnávají jej s výsledky ostatních
- vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjadřuje své
- postřehy a pocity

Učivo

Prostředky a postupy pro vyjádření vjemů, emocí, pocitů, nálad, prožitků, představ, zkušeností, myšlenek, situací a událostí (umístění těla a objektů v prostoru, kresba, malba, tradiční a netradiční prostředky a jejich kombinace v ploše a prostoru, práce v grafických editorech)

Rozlišování, porovnávání, třídění a hodnocení výsledků tvůrčích činností vlastních i ostatních, běžné a umělecké produkce (malba, kresba, plastika, uplatnění písma)

Výběr a třídění výsledků vlastních tvůrčích činností pro prezentaci (podle vlastní potřeby, před spolužáky, rodiči, pro prezentaci školy), vysvětlení vlastního tvůrčího záměru, vnímání, porovnávání a hodnocení výsledků vlastních s výsledky ostatních

Vzdělávací oblast: *Umění a kultura*

Vyučovací předmět: *Výtvarná výchova*

Ročník: 9.

Výstup - Žák dle svých schopností:

- uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru
- uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i v prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy, pojmenují je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních, vnímá, porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci
- při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a volí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy, hodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává jej s výsledky ostatních
- vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjadřuje své postřehy a pocity

Učivo

Prostředky a postupy pro vyjádření vjemů, emocí, pocitů, nálad, prožitků, představ, zkušeností, myšlenek, situací a událostí (umístění těla a objektů v prostoru, kresba, malba, grafika, tradiční a netradiční prostředky a jejich kombinace v ploše a prostoru, práce v grafických editorech)

Rozlišování, porovnávání, třídění a hodnocení výsledků tvůrčích činností vlastních i ostatních, běžné a umělecké produkce (malba, kresba, objekty, plastika, grafika, fotografie, animovaný film, elektronický obraz, uplatnění písma, reklama)

Výběr a třídění výsledků vlastních tvůrčích činností pro prezentaci (podle vlastní potřeby, před spolužáky, rodiči, pro prezentaci školy), vysvětlení vlastního tvůrčího záměru, vnímání, porovnávání a hodnocení výsledků vlastních s výsledky ostatních

6.8. ČLOVĚK A ZDRAVÍ

6.8.1. Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví učí žáky pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné a duševní pohody a základním poznatkům, které by měli využívat v každodenním životě. Respektuje celistvost osobnosti žáků, rovnoměrně rozvíjí fyzické i psychické schopnosti, pohybové dovednosti i sociální adaptaci. Umožňuje jim rozvíjení fyzických a zdravotních předpokladů pohybových možností a poznání vlastních omezení. K osvojení potřebných vědomostí, dovedností a návyků, které ovlivňují způsob jejich života, je třeba využívat vhodné motivace a činnosti, které posilují zájem žáků. Vede je k pochopení hodnoty zdraví, smyslu zdravotní prevence i problémů spojených s poškozením zdraví a uvědomění si povinnosti péče o své zdraví v přiměřené míře věku a schopnostem.

Vzdělávací obsah oblasti Člověk a zdraví prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí, které jej doplňují, rozšiřují a využívají. Žáci se seznamují s různým nebezpečím, které ohrožuje zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování a rozhodování, které vedou k zachování a posílení zdraví. Tím je zajištěno utváření dovedností a návyků v oblasti zdravého životního stylu, osobní a duševní hygieny, výživy, pohybových aktivit apod.

Obsah vzdělávací oblasti se realizuje ve vzdělávacích oborech **Výchova ke zdraví a Tělesná výchova**, do níž je zahrnuta Zdravotní tělesná výchova.

Vzdělávací obor **Výchova ke zdraví** navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Poskytuje žákům základní informace o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jejich zdraví. Vede je ke zdravému způsobu života, k péči o své zdraví, jeho zlepšení a posílení. Žáci si upevňují hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky, rozvíjejí sociální dovednosti a komunikaci, dovednosti odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v různých situacích.

Vzdělávací obor **Tělesná výchova** umožňuje žákům aktivně využívat a ovlivňovat vlastní pohybové možnosti s ohledem na zdravotní a pohybová omezení. Ve shodě s věkem, postižením a pohybovými možnostmi je vede od spontánního pojetí pohybu k řízené pohybové aktivitě a vlastní pohybové seberealizaci.

Pro pohybové vzdělávání žáků je důležité nejen rozvíjení pohybového nadání, ale zároveň i korekce zdravotních oslabení v běžných i specifických formách pohybového učení – v povinné tělesné výchově, případně ve zdravotní tělesné výchově. Korektivní a speciální vyrovnávací cvičení mohou být preventivně zařazována a využívána v hodinách tělesné výchovy všech žáků nebo jsou využívána pro žáky se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení.

Školám se současně doporučuje vyrovnávat pohybový deficit žáků III. (příp. II.) zdravotní skupiny a jejich potřebu korektivních cvičení zařazováním povinného či volitelného předmětu, jehož obsah vychází z tematického okruhu Zdravotní tělesná výchova, (jako adekvátní náhradu povinné tělesné výchovy nebo jako rozšíření pohybové nabídky), jejímž cílem je odstranění nebo zmírnění zdravotního oslabení žáků.

Strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

- výklad
- samostatná práce

-
- vyhledávání
 - skupinová práce
 - sebehodnocení

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- získávání orientace v základních názorech na zdraví a postupnému uplatňování preventivních činností podporujících zdraví
- chápání fyziologických, psychických i sociálních změn spojených s dospíváním
- dodržování zásad zdravého způsobu života a ochrany zdraví, zodpovědnosti a péči o své zdraví a snaze o jeho zlepšení a posílení
- rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví vlastní i druhých a osvojování poznatků a dovedností jim předcházet
- odmítání škodlivých látek neslučitelných se zdravím a sportem
- poznávání vlastních fyzických a zdravotních předpokladů pohybových možností a omezení, rozvíjení a využívání pohybových schopností a dovedností
- vnímání prožitků z pohybové činnosti, které vedou k aktivitě a pohybové seberealizaci a aktivnímu vztahu ke sportu
- pochopení, že sport je jedním z prostředků k navazování sociálních kontaktů

6.8.2. Výchova ke zdraví - vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast: *Člověk a zdraví*

Vyučovací předmět: *Výchova ke zdraví*

Ročník: 8.

Výstup - Žák dle svých schopností:

- rozumí významu dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny

- projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy

- uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc

Učivo

- Vztahy mezi lidmi a formy soužití
- vztahy ve dvojici
 - vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity
- Osobnostní a sociální rozvoj
- mezilidské vztahy a komunikace
-
- Osobnostní a sociální rozvoj
- sebepoznání a sebepojetí
-
-
- seberegulace a sebeorganizace činností a chování

 - psychohygienu

 - morální rozvoj

Vzdělávací oblast: *Člověk a zdraví*

Vyučovací předmět: *Výchova ke zdraví*

Ročník: 9.

Výstup - Žák dle svých schopností:

- uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy
- umí dát do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her
- chápe souvislosti mezi konzumací návykových psychoaktivních látek a poškozováním zdraví a živ. stylu
- zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí
- chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel
- popíše změny probíhající v období dospívání (tělesné, duševní, společenské)
- uvede pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou
- vysvětlí pojmy ovulace, poluce
- uvede zdravotní rizika pohlavně přenosných chorob a způsoby jak se před nimi chránit
- pojmenuje způsoby ochrany proti nechtěnému těhotenství
- vysvětlí početí dítěte
- uvede rizika spojená s předčasným ukončením těhotenství

Učivo

Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence

- stres a jeho vztah ke zdraví
- civilizační choroby
- bezpečné chování
- dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví

Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence

- auto-destruktivní závislosti
- manipulativní reklama a informace

Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence

- skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání
- sexuální kriminalita
- ochrana člověka za mimořádných událostí (terorismus, živelné pohromy)

Změny v životě člověka a jejich reflexe

- dětství
- puberta
- dospívání

Změny v životě člověka a jejich reflexe

- prevence rizikového sexuálního chování
- ochrana před přenosnými pohlavními chorobami

Změny v životě člověka a jejich reflexe

- antikoncepce
- těhotenství a rodičovství mladistvých

Výstup - Žák dle svých schopností:

- prokáže základní znalosti o porodu
- uvede potřeby narozeného dítěte

Učivo

- základy péče o dítě

6.8.3. Tělesná výchova - vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast: *Člověk a zdraví*

Vyučovací předmět: *Tělesná výchova*

Ročník: 1.

Výstup

- získá kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám

Učivo

Činnosti ovlivňující zdraví

- pohybový režim, délka a intenzita pohybu, spontánní pohybové činnosti a hry

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

- pohybové činnosti jednotlivce, dvojic a skupin
- základní organizační činnosti

- zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost

Činnosti podporující pohybové učení

- příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži

Vzdělávací oblast: *Člověk a zdraví*

Vyučovací předmět: *Tělesná výchova*

Ročník: 2.

Výstup - Žák dle svých schopností:

- zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost

Učivo

Činnosti ovlivňující zdraví

- pohybový režim, délka a intenzita pohybu, spontánní pohybové činnosti a hry
- správné držení těla, průpravná, koordinační, kompenzační a relaxační cvičení

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

- pohybové činnosti dvojice skupin, pohybové hry s různým zaměřením a využitím tradičního i netradičního náčiní
- základní organizační činnosti

Vzdělávací oblast: *Člověk a zdraví*

Vyučovací předmět: *Tělesná výchova*

Ročník: 3.

Výstup

- zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost

- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti

Učivo

Činnosti ovlivňující zdraví

- pohybový režim, délka a intenzita pohybu, spontánní pohybové činnosti a hry
- plavecký výcvik
- správné držení těla, průpravná, koordinační, kompenzační a relaxační cvičení

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

- pohybové činnosti dvojic a skupin, pohybové hry s různým zaměřením a využitím tradičního i netradičního náčiní
- základní organizační činnosti

Činnosti podporující pohybové učení

- pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností (her, soutěží)

Vzdělávací oblast: *Člověk a zdraví*

Vyučovací předmět: *Tělesná výchova*

Ročník: 4.

Výstup - Žák dle svých schopností:

- zná význam tělesné zdatnosti pro zdraví a snaží se začleňovat pohyb do denního režimu
- zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením

- zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností
- reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti

Učivo

Činnosti ovlivňující zdraví

- psychomotorická, dechová a jiná zdravotně zaměřená cvičení
- plavecký výcvik

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

- průpravná úponová cvičení, přetahy, přetlaky
- základy atletiky, rychlostní běh na krátké vzdálenosti, motivovaný vytrvalostní běh (podle schopností žáků), skok do dálky, hod míčkem

Činnosti podporující pohybové učení

- zásady jednání a chování fair play
- měření a posuzování pohybových dovedností, měření výkonů

Vzdělávací oblast: *Člověk a zdraví*

Vyučovací předmět: *Tělesná výchova*

Ročník: 5.

Výstup - Žák dle svých schopností:

- dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play
- zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla

- zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy

- osvojuje si hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti

Učivo

Činnosti ovlivňující zdraví

- rozvoj rychlostních, vytrvalostních silových a koordinačních schopností
- pravidla zjednodušených osvojovaných činností

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

- průpravná úponová cvičení
- základy gymnastiky
- základy atletiky

Činnosti podporující pohybové učení

- měření a posuzování pohybových dovedností
- informace o pohybových činnostech
- komunikace v TV
- základy sportovních her
- pobyt v zimní přírodě
- další pohybové činnosti a netradiční sporty

Vzdělávací oblast: *Člověk a zdraví*

Vyučovací předmět: *Tělesná výchova*

Ročník: 6.

Výstup - Žák dle svých schopností:

- pozná zásady zatěžování
- změří úroveň své tělesné zdatnosti jednoduchými zadanými testy

- usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností

- rozvíjí si pohybové dovednosti základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí

- užívá osvojenou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka

Učivo

Činnosti ovlivňující zdraví

- význam pohybu pro zdraví (pohybový režim)
- rozvoj rychlost., vytrvalost. schopností
- hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

- atletika (starty, rychlý běh, vytrv. běh na dráze i v terénu, skok do dálky, hod míčkem)
- sportovní hry
- turistika a pohyb v přírodě (základní poznatky z turistiky, přesun a chůze v terénu)
- rytmické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem

Činnosti podporující pohybové učení

- vzájemná komunikace při osvojovaných pohybových činnostech
- smluvené povely a signály

Vzdělávací oblast: *Člověk a zdraví*

Vyučovací předmět: *Tělesná výchova*

Ročník: 7.

Výstup - Žák dle svých schopností:

- cíleně se připravuje na pohybovou činnost a její ukončení

- využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy

- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech

- naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky (čestné soupeření)

Učivo

Činnosti ovlivňující zdraví

- hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech
- prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

- průpravné úpoly (střehový postoj, držení, pohyb v postoji)
- atletika (starty, rychlý běh, vytrvalý běh na dráze i v terénu, skok)
- sportovní hry
- turistika a pohyb v přírodě (základní turistické dovednosti, ochrana přírody)
pobyt v zimní přírodě

Činnosti podporující pohybové učení

- vzájemná komunikace při osvojování pohybových činnostech
- smluvené povely, signály, gesta
- sportovní výzbroj a výstroj

Vzdělávací oblast: *Člověk a zdraví*

Vyučovací předmět: *Tělesná výchova*

Ročník: *8.*

Výstup - Žák dle svých schopností:

- odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem
- vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity
- posuzuje provedení osvojené pohybové činnosti, označuje příčiny nedostatků
- uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu
- snaží se o spolupráci i jednoduchou taktikou vedoucí k úspěchu družstva a dodržují ji
- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka

Učivo

Činnosti ovlivňující zdraví

- atletika (starty, rychlý běh, vytrvalý běh na dráze i v terénu, skok do dálky, hod míčkem a granátem)

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností sportovní hry, herní kombinace, utkání podle pravidel pro danou věkovou kategorii

- turistika a pobyt v přírodě (táboření, modifikace orientačního závodu)
- pobyt v zimní přírodě (běžecké lyžování, bruslení)
- další (netradiční) pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků)

Činnosti podpor. pohyb. učení

- komunikace v TV (odborná tělocvičná terminologie osvojovaných činností)
- historie a současnost sportu

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Ročník: 9.

Výstup - Žák dle svých schopností:

- naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky (čestné soupeření, pomoc handicapovaných, respekt k opačnému pohlaví, ochrana přírody při sportu)
- dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva
- posuzuje provedení osvojené pohybové činnosti a výkony, vyhodnocuje je

- zná základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu zraněného
- užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího diváka

- spolurozhoduje osvojované hry a soutěže

Učivo

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

- atletika (starty, rychlý běh, vytrvalý běh na dráze)
- historie a současnost sportu významné sportovní soutěže a sportovci)
- turistika a pohyb v přírodě sportovní hry, herní kombinace, utkání podle pravidel pro danou věkovou kategorii

Činnosti ovlivňující zdraví

- komunikace v TV (odborná tělocvičná terminologie osvojovaných činností, smluvené signály, značky, vzájemná komunikace při osvojovaných pohybových činnostech)

Činnosti podporující pohybové učení

- organizace prostoru a pohybových činností
- historie a současnost sportu

6.9. ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

6.9.1. Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce je jednou ze stěžejních vzdělávacích oblastí v základním vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením. Zahrnuje široké spektrum nejen manuálních činností, ale i činností rozvíjejících klíčové kompetence, které vedou žáky k získání souboru vědomostí, základních pracovních dovedností a návyků v různých oblastech lidské činnosti. Cíleně se zaměřuje a systematicky ovlivňuje rozvíjení komunikačních, motorických a tvořivých schopností, zmírňuje motorické poruchy, zdokonaluje kognitivní funkce, stimuluje řeč a myšlení. Vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků, k budoucímu pracovnímu zařazení a k uplatnění v dalším životě a integraci ve společnosti.

U žáků s lehkým mentálním postižením trvá nácvik běžných dovedností a utváření návyků mnohem delší dobu než u žáků bez postižení, a proto je nutné s nácvikem začít co nejdříve. Z tohoto důvodu je této vzdělávací oblasti určena vyšší hodinová dotace.

Žáci se učí pracovat samostatně i v týmu a vážít si práce své i druhých. Seznamují se s různými materiály, s funkcí a užíváním vhodných pomůcek a náradí. Vzdělávací oblast je realizována v průběhu celého základního vzdělávání od prvního do devátého ročníku.

Obsah vzdělávací oblasti je rozdělen na prvním stupni na čtyři tematické okruhy (Práce s drobným materiálem, Práce montážní a demontážní, Pěstitelské práce, Příprava pokrmů) a do sedmi tematických okruhů na druhém stupni (Práce s technickými materiály, Práce s ostatními materiály, Práce montážní a demontážní, Pěstitelské práce a chovatelství, Provoz a údržba domácnosti, Příprava pokrmů, Svět práce). Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Výběr a způsob realizace jednotlivých tematických okruhů závisí na podmínkách a možnostech školy a schopnostech žáků. Učivo celé vzdělávací oblasti je určeno všem žákům, tedy chlapcům i dívkám. Tematický okruh Svět práce je určen pro 8. a 9. ročník.

Strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

- výklad
- samostatná práce
- vyhledávání
- skupinová práce
- sebehodnocení

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvoji motoriky, získání základních manuálních zručností a vytváření pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí
- pozitivnímu vztahu k práci a jejím výsledkům
- porozumění pojmům, návodům, orientaci v jednoduché technické dokumentaci, zvládnutí pracovních postupů a dovednosti řešit nejrůznější praktické situace

-
- práci v kolektivu a odpovědnosti za své i společné výsledky práce
 - osvojení dovedností při používání a zacházení s vhodně zvolenými nástroji, pomůckami a drobným nářadím
 - přesnosti, systematičnosti a vytrvalosti při plnění pracovních úkolů
 - poznání pracovních činností, které napomáhají vytváření možných zálib a využití volného času
 - orientaci v různých oborech lidské činnosti a osvojení potřebných poznatků a dovedností pro uplatnění při volbě povolání a společenském uplatnění
 - dodržování hygienických a bezpečnostních pravidel při práci

6.9.2. Pracovní činnosti vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast: *Člověk a svět práce*

Vyučovací předmět: *Pracovní činnosti*

Ročník: *1.*

Výstup - Žák dle svých schopností:

- zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami
- vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
- pracuje podle slovního návodu a předlohy

Učivo

Práce s drobným materiálem

Vlastnosti materiálu a jeho užití

Jednoduché pracovní operace a postupy

PAPÍR

- mačkat, trhat, lepit, stříhat, vystřihovat, překládat, skládat

- vytváří jednoduché prostorové tvary

MODELÍNA

- válení v dlaních, na podložce, roztlačování, přidávání a ubírání hmoty

PŘÍRODNINY

- navlékání, lepení, svazování

TEXTIL

- stříhání, lepení, přišívání knoflíků

Pracovní pomůcky a nástroje

nůžky, jehla, nůž, lepidlo, podložka, špendlíky

Organizace práce

Lidové zvyky, tradice, řemesla

- ozdoba kraslic

- vánoční ozdoby

Výstup - Žák dle svých schopností:

- zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

- provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popisuje výsledky

- pečuje o nenáročné rostliny v bytě i na zahradě

- umí upravit stůl pro jednoduché stolování
- dokáže připravit jednoduchý pokrm
- chová se vhodně při stolování

Učivo

Práce montážní a demontážní

Stavebnice

- plošné, konstrukční
- sestavování jednoduchých modelů

Práce s předlohou

- montáž a demontáž jednoduchých předmětů

Pěstitelské práce

Základní podmínky pro pěstování rostlin

- půda a její zpracování

Pěstování pokojových rostlin

- otírání listů
- zalévání
- kypření

Pěstování rostlin

- pozorovat růst rostlin ze semen

Příprava pokrmů

Základní vybavení kuchyně

- orientuje se v základním vybavení kuchyně

Stolování

- jednoduchá úprava stolu

Potraviny

- zvládne připravit nákup surovin
- pravidla správného stolování

Bezpečná obsluha spotřebičů

Výstup - Žák dle svých schopností:

- zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi
- provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky
- pečuje o nenáročnou rostlinu v bytě i na zahradě
- upraví stůl pro jednoduché stolování
- chová se vhodně při stolování
- připraví samostatně jednoduchý pokrm

Učivo

- ozdoba kraslic

Práce montážní a demontážní

Stavebnice

- plošné, prostorové

Práce s návodem, předlohou

- pohyblivé modely

Montáž a demontáž jednoduchých předmětů

Pěstitelské práce

Zákl. podmín. pro pěstov. rostlin

- výroba vlastního kalendáře přírody
- pozoruje klíčení semen fazole, hrachu
- půda a její zpracování, osivo

Pěstování pokojových rostlin

- základy péče o pokojové rostliny (otírání listů, zalévání, kypření, setí semen)

Pěstování rostlin

- ze semen v místnosti, na zahradě

Příprava pokrmů

Základní vybavení kuchyně

- mytí a úklid nádobí

Stolování

- příprava svátečního stolu
- pravidla správného stolování

Potraviny

- připraví a nakoupí požadované suroviny pro přípravu pokrmu

Bezpečná obsluha spotřebičů

Vzdělávací oblast: *Člověk a svět práce*

Vyučovací předmět: *Pracovní činnosti*

Ročník: 3.

Výstup - Žák dle svých schopností:

- zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami

- vytváří jednoduchými postupy různé předměty (z tradičních i netradičních materiálů)

- pracuje podle slovního návodu a předlohy

Práce montážní a demontážní

- zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se

Učivo

Práce s drobným materiálem

Vlastnosti materiálu a jeho užití

PAPÍR

KARTON

- jednoduché prostorové tvary z papíru

- stříhá, lepí, měří, vytrhává

- obkresluje, vytváří šablony

MODELÍNA

TEXTIL

- práce s textilem (navlékání, udělat uzel přišívát knoflíky, stříhá textil)

- základy háčkování

VLNA

PŘÍRODNINY

- navlékání

- třídění přírodního materiálu

- sláma, koření, semínka, listy, šišky

Pracovní pomůcky a nástroje

jehla, nůž, nůžky, podložka, vlna, bavlna, nit

Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce

Lidové zvyky, tradice

- užití jednoduchých technik

Stavebnice

- plošné

Výstup - Žák dle svých schopností:

stavebnicemi

- provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích
- dokáže popsat výsledky svého pozorování

- pečuje o nenáročnou rostlinu v bytě, na zahradě

- umí samostatně připravit jednoduchý pokrm
- umí upravit stůl pro jednoduché stolování chová se vhodně při stolování

Učivo

- prostorové
- konstrukční
- montáž a demontáž

Práce s předlohou, návodem, jednoduchým náčrtem

Pěstitelské práce

Pěstování rostlin

- ze semen v místnosti, na zahradě

Pěstování pokojových rostlin

- podmínky pro pěstování

Základní podmínky pro pěstování rostlin

- půda a její zpracování
- výživa rostlin
- osivo

Příprava pokrmů

Základní vybavení kuchyně

Potraviny

- dokáže vyjmenovat suroviny na připravený jednoduchý pokrm
- nákup základních surovin

Stolování

- jednoduchá úprava stolu
- pravidla správného stolování

Bezpečná obsluha spotřebičů

Vzdělávací oblast: *Člověk a svět práce*

Vyučovací předmět: *Pracovní činnosti*

Ročník: 4.

Výstup - Žák dle svých schopností:

- vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu
- využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii
- volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
- udržuje pořádek na pracovním místě
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce
- poskytne první pomoc při drobném poranění

Učivo

Práce s drobným materiálem

Vlastnosti materiálu a jeho užití

PAPÍR

KARTON

- rozlišuje pojmenování druhů papíru
- lepení, stříhání, řezání, vytrhávání, odměřování, tvarování
- dělitelnost a vrstvení u kartonu, trhání
- děrování
- tapetování

MODELÍNA

TEXTIL

- měření, šití, stříhání
- vyšívání

VLNA

PŘÍRODNINY

- sláma, provázek, šišky, koření

Lidové zvyky, tradice, řemesla

- kraslice
- vánoční ozdoby
- adventní věnec

Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce

Pracovní pomůcky a nástroje

- nůžky, špendlíky, nůž, háčky, knoflíky, metr, textilní křída, lepidlo

Práce montážní a demontážní

Výstup - Žák dle svých schopností:

- zná funkci a užití jednoduchých pracovních nástrojů a pomůcek
- provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž
- pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu
- udržuje pořádek na svém pracovním místě
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce
- poskytne první pomoc při drobném úrazu

- zná základní podmínky a postupy pro pěstování vybraných rostlin
- ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny

- provádí pěstitelská pozorování

- volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce a ochrany zdraví
- poskytne první pomoc při úrazu při práci na zahradě
- zná základní vybavení kuchyně
- připraví samostatně jednoduché pohoštění
- uplatňuje zásady správné výživy
- dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování
- udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch
- dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce
- poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni

Učivo

Stavebnice

- plošné
- prostorové
- konstrukční
- sestavování jednoduchých modelů

Montáž a demontáž jednoduchých předmětů

Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem

Pěstitelské práce

Základní podmínky pro pěstování rostlin

- půda a její zpracování
- výživa rostlin
- osivo

Pěstování rostlin

- ze semen v místnosti
- na zahradě
- sleduje různé podmínky pro růst rostlin - (ve třídě, na zahradě)
- konev, květináč, truhlík, kypřící kolík, hrábě, motyčka, lopatka, hrábě, lopata

Příprava pokrmů

Základní vybavení kuchyně

- mytí a utírání nádobí
- používá jednoduché elektrospotřebiče

Bezpečná obsluha spotřebičů

- základní technika v kuchyni

Potraviny

- výběr, nákup, skladování
- trvanlivost potravin

Stolování - jednoduchá úprava stolu

Vzdělávací oblast: *Člověk a svět práce*

Vyučovací předmět: *Pracovní činnosti*

Ročník: 5.

Výstup - Žák dle svých schopností:

- vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu
- využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii
- volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
- udržuje pořádek na pracovním místě
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce

Učivo

Práce s drobným materiálem

Vlastnosti materiálu a jeho užití

PAPÍR

KARTON

- rozlišuje pojmenování druhů papíru
- lepení, stříhání, řezání, vytrhávání, odměřování, tvarování
- dělitelnost a vrstvení u kartonu, trhání
- děrování
- tapetování

MODELÍNA

TEXTIL

- měření, šití, stříhání
- vyšívání

VLNA

PŘÍRODNINY

DŘEVO

KOV

Lidové zvyky, tradice, řemesla

- kraslice
- vánoční ozdoby
- adventní věnec

Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce

Pracovní pomůcky a nástroje

- nůžky, špendlíky, nůž, háčky, knoflíky, metr, textilní křída, lepidlo

Výstup - Žák dle svých schopností:

- poskytne první pomoc při drobném poranění
- zná funkci a užití jednoduchých pracovních nástrojů a pomůcek
- provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž
- pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu
- udržuje pořádek na svém pracovním místě
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce
- poskytne první pomoc při drobném úrazu

- zná základní podmínky a postupy pro pěstování vybraných rostlin
- ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny
- provádí pěstitelská pozorování
- volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce a ochrany zdraví
- poskytne první pomoc při úrazu při práci na zahradě
- zná základní vybavení kuchyně
- připraví samostatně jednoduché pohoštění
- uplatňuje zásady správné výživy
- dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování
- udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch
- dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce
- poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni

Učivo

Práce montážní a demontážní

Stavebnice

- plošné
- prostorové
- konstrukční
- sestavování jednoduchých modelů

Montáž a demontáž jednoduchých předmětů

Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem

Pěstitelské práce

Základní podmínky pro pěstování rostlin

- půda a její zpracování
- výživa rostlin
- osivo

Pěstování rostlin

- ze semen v místnosti
- na zahradě
- sleduje různé podmínky pro růst rostlin
- konev, květináč, truhlík, kypřící kolík, hrábě, motyčka, lopatka.....

Příprava pokrmů

Základní vybavení kuchyně

- mytí a utírání nádobí
- používá jednoduché elektrospotřebiče

Bezpečná obsluha spotřebičů

- základní technika v kuchyni

Potraviny

- výběr, nákup, skladování, trvanlivost potravin

Stolování - jednoduchá úprava stolu - pravidla správného stolování

Vzdělávací oblast: *Člověk a svět práce*

Vyučovací předmět: *Pracovní činnosti*

Ročník: 6.

Výstup - Žák dle svých schopností:

- získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech
- provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň
- pracuje s jednoduchou technickou dokumentací
- orientuje se v pracovních postupech a návodech
- řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálu, pracovních nástrojů a nářadí
- organizuje svoji činnost

Učivo

Práce s technickými materiály

Materiály

DŘEVO

KOV

Technologické postupy

- technické náčrty, výkresy, návody

Pracovní pomůcky

- nářadí a nástroje pro ruční opracování

Jednoduché pracovní operace

a postupy, organizace práce

Práce se dřevem

Rýsování, řezání, pilování, spojování hřebíky

Práce s plasty

Řezání, pilování, broušení

Práce s drátem

Oddělování, opracování, tvarování

Práce s textílem

Měření, stříhání, navlékání gumy

Základní ruční stehy (přední, zadní)

Práce s papírem

Měření, stříhání, lepení

Úloha techniky v životě člověka

- zneužití techniky

- technika a životní prostředí

Řemesla a tradice - zastaralá, neobvyklá řemesla

Výstup - Žák dle svých schopností:

Práce s ostatními materiály

- rozlišuje různé druhy materiálu a zná jejich vlastnosti
- dokáže zvolit vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovaného materiálu
- správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky
- dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku
- dodržuje technologickou kázeň
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce
- poskytne první pomoc při drobném úrazu

Práce montážní a demontážní

- sestaví dle návodu, plánu daný model
- ovládá montáž a demontáž jednoduchého zařízení
- provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení
- dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy
- dokáže poskytnout první pomoc při úrazu

Pěstitelské práce, chovatelství

- volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin
- pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je výzdobě
- používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu

Učivo

Práce s různým materiálem

Technologické postupy podle zpracovávaného materiálu

Práce s kombinovaným materiálem

Práce se dřevem, textilem, koženkou, vlnou

Háčkování

Pletení

Výroba drobných oděvních

a bytových doplňků

Přišívání knoflíků, háčků

Stavebnice

Montáž a demontáž

Provádí jednoduché montážní

a demontážní práce

Základní podmínky pro pěstování

- půda a její zpracování
- výživa rostlin
- ochrana rostlin a půdy

Okrasné rostliny

- péče o pokojové květiny
- aranžování

Léčivé rostliny, koření

- rostliny a zdraví člověka
- léčivé účinky rostlin
- rostliny jedovaté

Výstup - Žák dle svých schopností:

- prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty
- dodržuje technologickou kázeň
- zná zásady hygieny a bezpečnosti práce
- dokáže poskytnout první pomoc při úrazu způsobeného zvířaty
a při styku s jedovatými rostlinami

Provoz a údržba domácnosti

- ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti
- orientuje se v návodech k obsluze běžných spotřebičů používaných v domácnosti
- správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením
- provádí drobnou domácí údržbu
- používá vhodné prostředky při práci v domácnosti
- dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla
a předpisy
- poskytne první pomoc při úrazu el. proudem nebo chemikálií

Příprava pokrmů

- používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje spotřebiče

Učivo

- oprava a údržba nářadí

Chovatelství

- chov zvířat v domácnosti
- podmínky chovu
- hygiena a bezpečnost chovu
- kontakt se zvířaty

Údržba v domácnosti

- údržba, úklid
- prostředky
- postupy-mytí nádobí
- bezpečnost při styku s čistícími prostředky

Údržba oděvů

- prací a čistící prostředky

Elektrické spotřebiče

- funkce a užití
- ovládání
- ochrana a údržba
- bezpečnost provozu
- nebezpečí úrazu elektrickým proudem

Finance a provoz domácnosti

- úspora energie a vody

Kuchyně

- základní vybavení
- udržování pořádku a čistoty

Výstup - Žák dle svých schopností:

- připraví pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy
- dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce
- poskytuje první pomoc při úrazech v kuchyni

Učivo

Potraviny

- skupiny potravin
- sestavování jídelníčku
- způsoby konzervace

Příprava pokrmů

- úprava pokrmů za studena
- základní způsoby tepelné úpravy
- základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů
- zásady správné výživy

Úprava stolu a stolování

- jednoduché prostírání
 - obsluha a chování u stolu
 - slavnostní stolování v rodině
 - zdobné prvky a květiny na stole
-
- bezpečnost a hygiena provozu

Vzdělávací oblast: *Člověk a svět práce*

Vyučovací předmět: *Pracovní činnosti*

Ročník:7.

Výstup - Žák dle svých schopností:

- získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech
- provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň
- technickou dokumentaci
- orientuje se v pracovních postupech a návodech

- řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálu, pracovních nástrojů a nářadí

- organizuje svoji činnost

- dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci
- dbá na zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím
- poskytne první pomoc při úrazu

Práce s ostatními materiály

- rozlišuje různé druhy materiálů zná jejich vlastnosti

- dokáže zvolit vhodný pracovní postup v souladu s druhem

Učivo

Práce s technickými materiály

Technologické postupy

- technické náčrty, výkresy, návody

Pracovní pomůcky

- nářadí a nástroje pro ruční opracování

Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce

Práce se dřevem

Rýsování, řezání, pilování, spojování hřebíky

Práce s plasty

Řezání, pilování, broušení

Práce s drátem

Oddělování, opracování, tvarování

Práce s textilem

Měření, stříhání, navlékání gumy

Základní ruční stehy

(přední, zadní)

Práce s papírem

Měření, stříhání, lepení

Úloha techniky v životě člověka

- zneužití techniky
- technika a životní prostředí

Řemesla a tradice

- zastaralá, neobvyklá řemesla

Práce s různým materiálem

Technologické postupy podle zpracovávaného materiálu

Výstup - Žák dle svých schopností:
zpracovaného materiálu

- správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky
- dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku
- dodržuje technologickou kázeň
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce
- poskytne první pomoc při drobném úrazu

Práce montážní a demontážní

- sestaví dle návodu, plánu, náčrtu daný model
- ovládá montáž a demontáž jednoduchého zařízení
- provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení
- dodržuje zásady bezpečnosti a hyg. práce a bezpeč. předpisy
- dokáže poskytnout první pomoc při úrazu

Pěstitelské práce, chovatelství

- volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin
- pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je výzdobě
- používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu
- prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty
- dodržuje technologickou kázeň
- zná zásady hyg. a bezpeč. práce
- dokáže poskytnout první pomoc při úrazu způsob. zvířaty a při styku s jedov. rostlinami
- kontakt se zvířaty

Učivo

Základní dovednosti ručních prací

Práce s kombinovaným materiálem

Práce se dřevem, textilem, koženkou, vlnou

Háčkování

Pletení

Výroba drobných oděvních

a bytových doplňků

Stavebnice

Montáž a demontáž

Provádí jednoduché montážní a demontážní práce

Základní podmínky pro pěstování

- půda a její zpracování

- výživa rostlin

- ochrana rostlin a půdy

Okrasné rostliny

- péče o pokojové květiny

- aranžování

Léčivé rostliny, koření

- rostliny a zdraví člověka

- léčivé účinky rostlin

- rostliny jedovaté

Výstup - Žák dle svých schopností:

Provoz a údržba domácnosti

- ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti
- orientuje se v návodech k obsluze běžných spotřebičů používaných v domácnosti
- správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením
- provádí drobnou domácí údržbu
- používá vhodné prostředky při práci v domácnosti
- dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy
- poskytne první pomoc při úrazu elektrickým proudem nebo chemikálií

zdravé výživy

- dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce

Učivo

Chovatelství

- chov zvířat v domácnosti
- podmínky chovu
- hygiena a bezpečnost chovu
- kontakt se zvířaty

Údržba v domácnosti

- údržba, úklid
- prostředky
- postupy-mytí nádobí
- bezpečnost při styku s čistícími prostředky
- údržba oděvů a textilií
- prací a čistící prostředky

Elektrické spotřebiče

- funkce a užití
- ovládání
- ochrana a údržba
- bezpečnost provozu
- nebezpečí úrazu elektrickým proudem

Finance a provoz domácnosti

- úspora energie a vody

Kuchyně

- základní vybavení
- udržování pořádku a čistoty

Potraviny

- skupiny potravin
- sestavování jídelníčku
- způsoby konzervace

Příprava pokrmů

- úprava pokrmů za studena

Výstup - Žák dle svých schopností:

- poskytuje první pomoc při úrazech v kuchyni
- základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů
- zásady správné výživy

Učivo

- základní způsoby tepelné úpravy

Úprava stolu a stolování

- jednoduché prostírání
- obsluha a chování u stolu
- slavnostní stolování v rodině
- zdobné prvky a květiny na stole
- bezpečnost a hygiena provozu

Vzdělávací oblast: *Člověk a svět práce*

Vyučovací předmět: *Pracovní činnosti*

Ročník: *8.*

Výstup - Žák dle svých schopností:

- získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech
- provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň
- pracuje s jednoduchou technickou dokumentací
- orientuje se v pracovních postupech a návodech

- řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálu, pracovních nástrojů a nářadí

- organizuje svoji činnost

Učivo

Práce s technickými materiály

Materiály

Technologické postupy

- technické náčrty, výkresy, návody

Pracovní pomůcky

- nářadí a nástroje pro ruční opracování

Jednoduché pracovní operace

a postupy, organizace práce

Práce se dřevem

Rýsování, řezání, pilování, spojování hřebíky

Práce s plasty

Řezání, pilování, broušení

Práce s drátem

Oddělování, opracování, tvarování

Práce s textílem

Měření, stříhání, navlékání gumy

Základní ruční stehy

(přední, zadní)

Práce s papírem

Měření, stříhání, lepení

Úloha techniky v životě člověka

- zneužití techniky
- technika a životní prostředí

Řemesla a tradice

- zastaralá, neobvyklá řemesla

Výstup - Žák dle svých schopností:

Práce s ostatními materiály

- rozlišuje různé druhy materiálu a zná jejich vlastnosti
- zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovaného materiálu
- správně vybere a používá vhod. prac. nástroje a pomůcky
- dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku
- dodržuje technologickou kázeň
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce
- poskytne první pomoc při drobném úrazu

Práce montážní a demontážní

- sestaví dle návodu, plánu daný model
- ovládá montáž a demontáž jednoduchého zařízení
- provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení
- dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy
- dokáže poskytnout první pomoc při úrazu

Pěstitelské práce, chovatelství

- volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin
- pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je výzdobě
- používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu
- prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty
- dodržuje technologickou kázeň

Učivo

Práce s různým materiálem

Technologické postupy podle zpracovávaného materiálu

Práce s kombinovaným materiálem

Práce se dřevem, textilem, koženkou, vlnou

Háčkování

Pletení

Výroba drobných oděvních

a bytových doplňků

Základní dovednosti ručních prací

Stavebnice

Montáž a demontáž

Provádí jednoduché montážní a demontážní práce

Základní podmínky pro pěstování

- půda a její zpracování
- výživa rostlin
- ochrana rostlin a půdy

Zelenina

- osivo
- sadba
- výpěstky
- podmínky a zásady pěstování
- pěstování vybraných druhů zeleniny

Okrasné rostliny

Výstup - Žák dle svých schopností:

- zná zásady hygieny a bezpečnosti práce
- dokáže poskytnout první pomoc při úrazu způsobeného zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami

Provoz a údržba domácnosti

- ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti
- orientuje se v návodech k obsluze běžných spotřebičů používaných v domácnosti
- správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením
- provádí drobnou domácí údržbu
- používá vhodné prostředky při práci v domácnosti
- provádí jednoduché operace platebního styku

Učivo

- péče o pokojové květiny
- aranžování
- jednoduchá vazba květin
- pěstování okrasných dřevin a květin
- využití v exteriéru a interiéru

Léčivé rostliny, koření

- rostliny a zdraví člověka
- léčivé účinky rostlin
- rostliny jedovaté
- rostliny jako droga a jejich zneužívání
- alergie
- oprava a údržba náradí

Chovatelství

- chov zvířat v domácnosti
- podmínky chovu
- hygiena a bezpečnost chovu
- kontakt se zvířaty

Údržba v domácnosti

- údržba, úklid
- prostředky
- postupy-mytí nádobí
- bezpečnost při styku s čistícími prostředky

Údržba oděvů

- prací a čistící prostředky

Elektrické spotřebiče

- funkce a užití
- ovládání
- ochrana a údržba
- bezpečnost provozu

Výstup - Žák dle svých schopností:

- dodržuje základní hygienické a bezpečnostní pravidla, předpisy
- poskytne první pomoc při úrazu elektrickým proudem nebo chemikálií

Příprava pokrmů

- používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje spotřebiče
- připraví pokrm podle daných postupů souladu se zásadami zdravé výživy
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce
- poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni

Svět práce

- zná prac. činnosti vybr. profesí
- má přehled o učebních oborech a středních školách
- posoudí své možnosti v oblasti profesní, popřípadě pracovní

Učivo

- nebezpečí úrazu elektrickým proudem
- dle návodu
- pracovní oděv

Finance a provoz domácnosti

- úspora energie a vody
- hotovostní a bezhotovostní platební styk

Kuchyně

- základní vybavení
- udržování pořádku a čistoty

Potraviny

- skupiny potravin
- sestavování jídelníčku
- způsoby konzervace

Příprava pokrmů

- úprava pokrmů za studena
- základní způsoby tepelné úpravy
- základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů
- zásady správné výživy

Úprava stolu a stolování

- jednoduché prostírání
- obsluha a chování u stolu
- slavnostní stolování v rodině
- zdobné prvky a květiny na stole
- bezpečnost a hygiena provozu

Trh práce

- kvalifikační, zdravotní a osobn. požadavky

Volba profesní orientace

- práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb

Výstup - Žák dle svých schopností:

- orientaci s přihlédnutím k potřebám běžného života
- využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání
- seznámí se s právy a povin. zaměstnanců a zaměstnavatelů
- prokáže v model. sit. prezenci své osoby při ucház. se o zaměst.
- seznámí se s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání

Učivo

Možnosti vzdělávání

- informace o dalším vzdělávání

Zaměstnání

- pohovor u zaměstnavatele
- informační základna pro volbu povolání
- problémy nezaměstnanosti
- úřad práce
- práva a povinnosti vyplývající z pracovního poměru

Podnikání - drobné a soukromé podnikání

Vzdělávací oblast: *Člověk a svět práce*

Vyučovací předmět: *Pracovní činnosti*

Ročník: 9.

Výstup - Žák dle svých schopností:

- získá základní vědomosti o materiálech , nástrojích a pracovních postupech
- provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň
- pracuje s jednoduchou technickou dokumentací
- orientuje se v pracovních postupech a návodech
- řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálu, pracovních nástrojů a nářadí
- organizuje svoji činnost

Práce s ostatními materiály

Učivo

Práce s technickými materiály

Materiály

Technologické postupy

- technické náčrty, výkresy, návody

Pracovní pomůcky

- nářadí a nástroje pro ruční opracování

Jednoduché pracovní operace

a postupy, organizace práce

Práce se dřevem

Rýsování, řezání, pilování, spojování hřebíky

Práce s plasty

Řezání , pilování, broušení

Práce s drátem

Oddělování, opracování, tvarování

Práce s textílem

Měření, stříhání, navlékání gumy

Základní ruční stehy(přední, zadní)

Práce s papírem

Měření, stříhání, lepení

Úloha techniky v životě člověka

- zneužití techniky

- technika a životní prostředí

Řemesla a tradice

- zastaralá, neobvyklá řemesla

Práce s různým materiálem

Výstup - Žák dle svých schopností:

- rozlišuje různé druhy materiálu a zná jejich vlastnosti
- dokáže zvolit vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovaného materiálu
- správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky
- dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku
- dodržuje technologickou kázeň
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce
- poskytne první pomoc při drobném úrazu
- sestaví dle návodu, plánu daný model
- ovládá montáž a demontáž jednoduchého zařízení
- provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení
- dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy
- dokáže poskytnout první pomoc při úrazu

- volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin

- pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je výzdobě

- používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu

- prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty

- dodržuje technologickou kázeň

Učivo

Technologické postupy podle zpracovávaného materiálu

Práce s kombinovaným materiálem

Práce se dřevem, textilem, koženkou, vlnou

Háčkování

Pletení

Výroba drobných oděvních

a bytových doplňků

Základní dovednosti ručních prací

Práce montážní a demontážní

Stavebnice

Montáž a demontáž

Provádí jednoduché montážní a demontážní práce

Pěstitelské práce, chovatelství

Základní podmínky pro pěstování

- půda a její zpracování

- výživa rostlin

- ochrana rostlin a půdy

Zelenina

- osivo

- sadba

- výpěstky

- podmínky a zásady pěstování

- pěstování vybraných druhů zeleniny

Okrasné rostliny

- péče o pokojové květiny

Výstup - Žák dle svých schopností:

- zná zásady hygieny a bezpečnosti práce
- dokáže poskytnout první pomoc při úrazu způsobeného zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami
- ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti
- orientuje se v návodech k obsluze běžných spotřebičů používaných v domácnosti
- správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením
- provádí drobnou domácí údržbu
- používá vhodné prostředky při práci v domácnosti
- provádí jednoduché operace platebního styku
- dodržuje základní hygienická, bezpečnostní pravidla a předpisy
- poskytne první pomoc při úrazu elektrickým proudem nebo

Učivo

- aranžování
- jednoduchá vazba květin
- pěstování okrasných dřevin a květin
- využití v exteriéru a interiéru

Léčivé rostliny, koření

- rostliny a zdraví člověka
- léčivé účinky rostlin
- rostliny jedovaté
- rostliny jako droga a jejich zneužívání alergie

Chovatelství

- chov zvířat v domácnosti
- podmínky chovu
- hygiena a bezpečnost chovu
- kontakt se zvířaty

Údržba v domácnosti

- údržba, úklid
- prostředky
- postupy-mytí nádobí
- bezpečnost při styku s čisticími prostředky

Údržba oděvů

- prací a čisticí prostředky

Elektrické spotřebiče

- funkce a užití
- ovládání
- ochrana a údržba
- bezpečnost provozu
- nebezpečí úrazu elektrickým proudem
- dle návodu

Výstup - Žák dle svých schopností:
chemikálií

- používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje spotřebiče
- připraví pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce
- poskytne první pomoc při úrazech

Svět práce

- zná pracovní činnosti vybraných profesí
- má přehled o učebních oborech a středních školách
- posoudí své možnosti v oblasti profesní, popřípadě pracovní orientaci s přihlédnutím k potřebám běžného života
- využije profesní informace

Učivo

- pracovní oděv
- Finance a provoz domácnosti
- úspora energie a vody
 - hotovostní a bezhotovostní platební styk

Kuchyně

- základní vybavení
- udržování pořádku a čistoty

Potraviny

- skupiny potravin
- sestavování jídelníčku
- způsoby konzervace

Příprava pokrmů

- úprava pokrmů za studena
- základní způsoby tepelné úpravy
- základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů
- zásady správné výživy

Úprava stolu a stolování

- jednoduché prostírání
- obsluha a chování u stolu
- slavnostní stolování v rodině
- zdobné prvky a květiny na stole
- bezpečnost a hygiena provozu

Trh práce

- kvalifikační, zdravotní a osobnostní požadavky

Volba profesní orientace

- práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb

Možnosti vzdělávání

Výstup - Žák dle svých schopností:

a poradenské služby pro výběr
vhodného dalšího vzdělávání

- seznámí se s právy
a povinnostmi zaměstnanců
a zaměstnavatelů
- prokáže v modelových situacích prezenci své osoby při
ucházení se o zaměstnání
- seznámí se s možnostmi využití poradenské pomoci v případě
neúspěšného hledání zaměstnání

Učivo

- informace o dalším vzdělávání

Zaměstnání

- pohovor u zaměstnavatele
- informační základna pro volbu povolání
- problémy nezaměstnanosti
- úřady práce
- práva a povinnosti vyplývající z pracovního poměru

Podnikání

- drobné a soukromé podnikání

